

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10, SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes
tagdíja évi 100 lel, klszgdák és tiszviselők
részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát
100 lel pótdíj ellenében kapják. 1924

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Közgyűlési Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1924. évi
április hó 13-án, virágvasárnap, d. e. fél 10 óra-
kor Kolozsvárt, az Attila u. 10 szám alatti szék-
házában

rendes évi közgyűlést

tart, amelyre az egylet tagjait tisztelettel meghívom.
Kolozsvár, 1924 március hó 25-én.

Br. Jósika Gábor sk.
egyleti elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
  2. Jegyzőkönyv hitelesítőik kiküldése.
  3. Az igazgató-választmány jelentése az
egylet 1923. évi működéséről.
  4. Pénztári jelentés a zárszámadásokról és
ezzel kapcsolatban az 1924. évi költségelőirányzat
megállapítása.
  5. Az alapszabályok módosítása.
  6. Esetleges indítványok.*
- * A közgyűlés elé terjesztendő indítványok a köz-
gyűlés előtt 3 nappal írásban beadandók az egyesület
elnökségéhez.

A közgyűlés után folytatólagosan az aktuális
mezőgazdasági vonatkozású kérdésekről előadást
tart dr. *Abrudbányai Ede*, földbirtokos ügyvéd.

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-
választmánya Kolozsvárt 1924. évi április hó
13. napján délelőtt fél 10 órakor az egyesület
Attila-utca 10 sz. alatti székházában rendes
ülést tart, melyre a választmány tisztelt tagjait
meghívja.

Kolozsvárt, 1924. március 25.

Az Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki bejelentések.
2. Titkári jelentések.
3. Esetleges indítványok.

Motoreke bemutató-és-verseny Kolozsváron.

Az E. G. E. Növénytermelési Szakosztá-
lya folyó évi április hó 10-13-ig Kolozsváron
egy motoreke bemutatót rendez, amelyre az
egyesület az érdekelt gazdaközönséget ezuton
is meghívja. Az eddigi bejelentések szerint a
versenyen részt vesznek: „Fordson”, „a Titán”
és a „Hava” motorekék. A verseny szabályait
véglegesen e hét folyamán állapítja meg a
rendező és bíróbizottság. Bővebb felvilágosi-
tást nyújt az E. G. E. titkári hivatala.

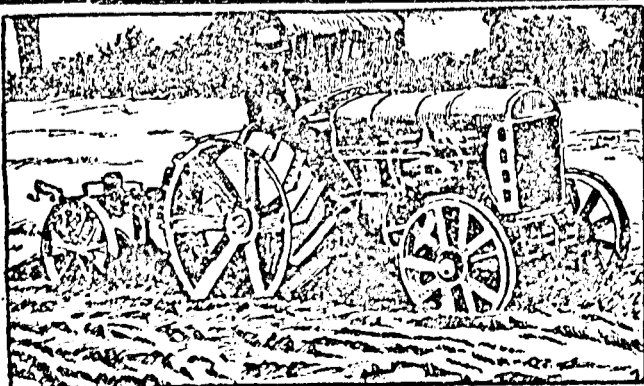
A Fordson traktor.

Az Erdélyi Gazda jan. 27-i számában
gyalui Rosenberger Sándor felszólításának, hogy
a „Fordson traktorral” szerzett tapasztalataimat
publikáljam, örömmel igyekszem eleget tenni.

Fordson traktoromat 1922. aug. hó vé-
gén vettem a Fordgyárak Cluj—kolozsvári kép-
piselőjétől Perrytől. Azóta a traktor állandóan
üzemben van nálam és mondhatom, hogy
rendkívül megvagyok vele elégedve. Gazdasá-
gom Eliseni—Székelyszenterzsébet határában
fekszik. Szántóföldeim 80 % a oldalos helyt ne-
héz agyagtalajjal 20 % a lapály humozus vályog-
talaj. Az agrárreform végrehajtása után meg-
maradt mintegy 300 kat. hold szántó és kaszá-
lómát teljesen a Fordsonnal és két állandó ló-
fogattal művelem meg, melyek mellé szezonmun-
kák elvégzésére 3—4 tehénfogatot állítok össze.

A Fordsonnal talajművelésnél következő
praktikus adatokat állapítottam meg: (alábbi
adatok a munka közt előforduló kisebb üzem-
zavarok — vizpótlás, benzintöltés, olajozás stb.
— úgy mint az egyes táblák bevégezése által
idővesztés nincs levonva. Hajtó anyagul
adómentes — piros — benzint használok, mert
ez itt aránylag olcsóbb mint a petroleum; olaj
„Regal 00“.)

1. Szántás lapájban 28 cm. mélyre 10 óra
alatt 4 1/2 hold 12 napos átlagban naponta 50
kg. benzin és 2 1/2 kg. olaj használattal.

„Fordson Tractor”-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. Telefon 999. szám.

2. Szántás 20 cm-re dombos helyen helyenként 15—18%-os emelkedéssel 3—5% oldallejtéssel 8 napos átlagban 10 óra alatt 4 hold 50 kg. benzín, 2 kg. olaj.

3. Szántás dombos helyt tavasszal helyenként 15—20% oldallejtéssel és 12—25% os emelkedéssel 8—12 cm re Eberhard féle hármas váltókével 8 napos átlagban 5¹/₂ hold 10 óra alatt, 50 kg. benzín, 4¹/₂ kg. olaj.

4. Rigolirozás Sack féle rigolirozókével egy hold 4¹/₂ óra alatt 52 cmre.

5. Használok a traktort tárcsásborona, rugalmasfogborona, gruber, henger stb. elé fogva s nagyon jó munkát teljesít.

Hajtórónek használok a Fordson:

1. Cséplésre. 1000 mm-es cséplőszekrényt könnyen vontat és hajt kazalozóval együtt. Napi teljesítmény 26 napos átlagban 12 óra alatt 97 q gabona, 40 kg. petroleum és 2 kg. olaj felhasználása mellett.

2. Fa vágásra, szecsakázásra, tengeri morzsolásra stb. állandóan használok. Benzinfogyasztása a kifejtett erőhöz igen jó arányban áll.

Vontatásra használva teljesített a Fordson:

1. Mc. Cormick kévekötdő gépet vontatva, 44 óra alatt (éjjel nappal) a szükséges megállásokat beszámítva 31 hold búzát és árpát aratott.

2. Kovarik féle fűkaszálot vontatva 5 hold lucernát 5 óra alatt vágott le.

3. 60 q cukorrépat vontattam vele naponta 3 szor a 7 km. távolságra levő héjjasfalvi állomásra 5 rendes ökör szekeret egymásután akasztva. Figyelmeztetni kívánom a t. olvasókat arra, hogy ez nagyon nagy teljesítmény, ha az ember meggondolja, hogy az 5 szeker ca 25 m-re van a traktortól és hogy nem lehet az 5 szekeret úgy egymás után akasztani, hogy egy nyomban haladjanak.

Ezen adatok mellé még megjegyezni kívánom, hogy a Fordson számos előnyt egyesít, melyek más hasonló gépeknél ily tökéletesen egyesítve nem igen találhatók nevezetesen;

1. A Fordson 4 hengere következtében

rendkívül simán dolgozik és különösen mint erőgép ennek következtében hirtelen megterheléseket jól kibír, „áthuzza”.

2. A Fordsonnak 3 gyorsasága és egy hátraváltója van. Ennek következtében igen mozgékony, ereje mindég kihasználható, mert a mutatózó erőfelesleg gyorsasággá változtatható anélkül, hogy a motor túl gyors ütemben járna. A hátraváltó igen fontos, mert sok szántógépnél hiányzik és ha az eke valamibe bele akad, ki kell ásní, míg a Fordson egyszerűen hátra tolat. Azonkívül a traktor egy kijelölt helyre való állítását is rendkívül megkönnyíti. Ugyancsak számottevő a traktor gyors tempója a szántásnál, mely által a föld igen jól porhanyul. (Gute Krümmelung).

3. A traktor súlypontja a tengelyek alatt fekszik és ezáltal nem igen tud feldőlni akár milyen lejtős is legyen az a hely, inkább oldalt lecsuszik.

4. A traktor kezelése és különösen a vezetése rendkívül könnyű. A kistoronyi kiállításon egy paraszt leány dolgozott a traktorommal.

5. A Fordson rendkívül precízül kitűnő anyagból készült tömeggyártmány, melynek minden részecskéje kicserélhető a legkisebb utáncsiszolás vagy pászítás nélkül. Ezen tartalékalkatrészek „Perry” clujl cégénél állandóan napi árban raktáron vannak s sürgőnyi megrendelésre azonnal szállítanak.

6. A Fordson Traktor a legolcsóbb az összes ilyenféle gépek között, melyek eddig az erdélyi piacokon megjelentek. Még a Körting és simmering 12 H. P. szántógépek is jóval drágábbak.

Közel másfél éves használat alatt a traktoromnak nagyobb defektusa nem volt. Ezen idő alatt alig költöttem el új alkatrészekre 3000 Leut.

Sajnos, hogy erdély magyar gazdái közül csak igen kevesen voltak Feketehalomban (Zelden) és Kistoronyban (Neppendorf) a múlt évi ősz folyamán a Szász G. E. által rendezett kiállításokon. Ezeken számos szántógép és traktor volt kiállítva (u. m. Stock, Raba, Hava, kis és nagy Pöhl, Simering, Onkel Sam stb.)

mert valószínűvé vált, hogy nem a mi kosunk, vagyis anyajuhainknak törvényes férje, hanem a közös nyájnak valami más idegen udvarlója volt a bárány apja.

Juhászatunk főjövödelme a sajtból került ki, ezért tehát tenyésztésünk a tejtermelés fokozása volt. Minden gazda azon volt, hogy minél jobban tejljenek a juhai. Azt ki-ki a maga tudása és módja szerint igyekezett elérni. Mi is nagy súlyt helyeztünk arra, hogy jó fejőjuhaink, valamint szép bárányaink legyenek. A tenyésztés javítása akkoriban főleg a tenyészanyag kiválogatása által történt. Későbbi években hozattak egyes gazdák *ramaskán*-kosokat, melyeket báró *Ramaskan* galíciai birtokos terjesztett. A friz juhról akkor még nem volt szó. Az első friz import velem egyszerre vonult be a kassai gazdasági tanintézetbe. A mikor u. i. Kassára kerültem fiatal kezdő tanárnak 1884 decemberében, akkor egy vonaton utaztam Budapesttől Kassáig *Dr Radiczky Jenő* igazgatómmal, aki éppen akkor hozta Frieslandból az első friz juhcsapatot.

Hogy anyajuhaink bővebben tejljenek, azért a tavaszi időszakban, mielőtt juhaink a

s általában a publikumban az a nézet volt elterjedve, hogy a Fordson a legmegfelelőbb.

Komoly meggyőződés, hogy a gazdasáimnak a Fordson melegen ajánlhatom. Most a drága és rossz cseléd viszonyok, az igásmarha tartás óriási költségei mellett ez a gazdák egyetlen menedéke. *Orosz Károly.*

A szőlővessző és oltvány rendelésről.

A szőlőoltvány és vessző megrendelések és a szállítások ideje elérkezett. Tájékoztatásul közöljük, hogy minő feltételeket kell korecke-

Tárca.

A birkáról.

Irta: *Dr. Péter Béla.*

Minden gazda szaporulatának a többletét a tavaszi hetivásárokon eladta. Rendesen csak bárányos anyákat adtunk el. A juhállomány nagyságát nálunk nem annyira a téli takarmány mennyisége szabta meg, mert szénánk volt mindig bőven, hanem az a körülmény, hogy minden gazdának csak annyi darab juhot volt szabad a közös legelőre bocsátani, ahány holdon ő gazdálkodott. Ami a fajtát illeti, nálunk csakis a fehér rackát tenyésztették. A fehér racka mint tejlő juh játszott nálunk szerepet. Gyapjuja csak mellékes dolog volt, bár mi a juhokat évente kétszer nyírtuk; május elején és a nyár végén. Az idej bárányokat júliusban már megnyírtuk. A tenyész kosokat azonban csakis tavasszal nyírtuk meg. Miután fehér volt a mi nyájunk is, azért nagy megütöközést okozott, amikor egy-egy juhunk fekete bárányt ellett, mert az is megesezt. Az ilyen négert szülő anyáról, tehát ekkor kisült a hütlenség,

köri összetöközést okozott. A teheneink árpa és zab szalmát kaptak, korpás szecska és répa mellett. Szénához csak sutyomban juthattak hozzá atyám tudta nélkül, ha nem volt otthon és a szénapadlás kulcsa künn maradt. Legfejebb szárított búkkönyt kaptak teheneink télen, de ennek az volt a hátránya, hogy az egyik egyébként kitűnő tehentünk, valahányszor szárított búkkönyt evett, mindig keserű tejet adott.

Október közepétől május közepéig lthon voltak juhaink és a míg az idő engedte, kijártak közös nyájban a közös legelőre. Minden este hazatértek. Amikor aztán leesett a hó, akkor már egészen lthon maradtak tavaszig.

harmincöt (35) centiméter hosszúak és az alsó csonknál levő rüggyel együtt legalább három rügy van rajtuk.

A gyökeres szőlővessző legalább huszonnyolc (28) centiméter hosszúsággal kell hogy bírjon.

6. §. A szőlővesszők — akár simák, akár gyökeresek — két osztályba soroztának.

Elsőosztályu az eddig körülírt kellékeknek megfelelő oly amerikai fajtájú (sima vagy gyökeres) vessző, amelynek felső végének legnagyobb átmérője (vastagsága) legalább hat (6) milliméter. Másodosztályuak az eddig körülírt kellékeknek egyebekben megfelelő azon sima amerikai fajtájú vesszők, amelyek felső legnagyobb átmérője (vastagsága) hat (6) milliméteren alul van, de nem kisebb négy (4) milliméternél, honi (európai) fajtájú vesszők, amelyek felső legnagyobb átmérője (vastagsága) hat (6) milliméteren alul van, de nem kisebb négy (4) milliméternél vagy tizenkettő (12) millimétert túlhalad.

Másodosztályu gyökeres (amerikai vagy európai fajtájú) szőlővesszők azok, amelyek (vastagsági) méretei az első osztályuakra megállapítottaktól eltérők, de amelyek egyebekben a gyökeres vesszők kellékeinek teljesen megfelelnek.

Azok az (amerikai vagy európai fajtájú) vesszők, amelyek átmérője (vastagsága) kisebb négy (4) milliméternél, az üzleti szokásoknak egyáltalán nem felelnek meg.

7. §. A szállítmány az üzleti szokásoknak mind a méretek, mind az osztályozás tekintetében még megfelel, ha abban nem foglaltatik az egész mennyiség öt (5) o/o-ánál több oly szőlővessző, amely az előző szakaszok szerint szükséges kellékektől eltér.

B) Szőlőoltványok.

8. §. A szőlőoltványok az üzleti szokásoknak csak akkor felelnek meg, ha a fentiekben körülírt elsőosztályu szőlővesszőkből:

I. fásan, angol nyelvű, vagy egyszerű párosítással készültek és gyökeresek, vagy;

II. zölden egyszerű párosítással, vagy egyszerű ékezővel készültek. A zöldoltványok le-

hetnek simák vagy gyökeresek, de szükséges, hogy tökéletesek legyenek.

Tökéletes a gyökeres szőlőoltvány, ha sértetlen s az elsőosztályu vesszőkre nézve megállapított kellékeknek megfelelő alanya, a talp-gyökér kiindulási pontjától a forradási hely közepéig mérve huszonnyolc cm.-nél nem rövidebb és fás oltványoknál negyvenöt cm.-nél nem hosszabb (zölden készült, gyökeres oltványoknál a maximális hosszúság nincs korlátozva), ha teljesen összeforradt s az oltványok válogatásánál szokásos hajlítás és csavarás közben nyílást egyáltalán nem mutat, ha gyökérzete ép és egészséges, ha legalább egy hajtásán legalább négy teljesen érett, világos szem van s ha semminemű betegség által megtámadva nincs.

Tökéletes a sima zöldoltvány, ha sértetlen s ha teljesen összeforradt, ha semminemű betegség által megtámadva nincs s ha a forradás helyén felül legalább egy hajtásán legalább négy (4) teljesen érett, világos szem van.

9. §. Az oltvány megrendelésének, ugyancsak a megrendelés elfogadásáról adandó értesítésének világosan tartalmaznia kell:

- a) a mennyiség;
- b) az alany s az európai fajta és
- c) az oltvány előállítás módjának (fás, zöld, gyökeres, sima, egyszerű párosítás, angol nyelvű párosítás, Czeiner-féle egyszerű ékező) megjelölését.

C) Szőlővesszők és szőlőoltványok csomagolása és szállítása.

10. §. A szőlővesszők és szőlőoltványok megfelelő darabszámot 100-at, esetleg annak többszörösét tartalmazó s az alsó és felső végükön (oltványoknál a felső végén az oltási hely alatti fűzesszővel, spárgával stb. (de nem sodronnyal) kellően megerősített kötegekbe kötendő.

Ha a szállítmány többféle fajtát tartalmaz, minden köteg jelzőtáblával látandó el, amelyen a mennyiség s a fajta (oltványoknál az alany s az európai fajta is) megjelölendő.

Ha az egész szállítmány csak egy fajtából

áll, a fajtának kötegenként való megjelölése nem szükséges, hanem csak egyszeri megjelölés is elegendő.

A szarvasmarhák gümőkórja és az ellene való védekezés.

Irta: Klein Albert okl. gazda.

(Folytatás.)

II.

A gümőkört kevesebb biztonsággal fel lehet ismerni külső jelekből is. Ilyen állat sokszor és erősen köhög, nagy bozontos szőre lesz. Mind eme jelek azonban nagyon bizonytalanok, úgy, hogy azokra támaszkodni a gümőkór megállapításánál csak ritkán lehet.

A nagyobb mértékben előrehaladott tüdő-gümőkór mellett előfordul az állatok nyirok-mirigy gümőkórja. Ilyenkor az állatoknak álla, füle alatt kemény daganatok láthatók, melyek feltörnek, elgennyednek, részben begyógyulnak s utána erős hegek maradnak vissza. Egyik tünete a betegségnek az *idült felfuvodás*. Ugyanis a légcső bejárata körül levő nyirok, mirigyek megnagyobbodva a bárzsingra nyomást gyakorolnak, aminek következtében a bendő gázai a bárzsinon nem távolodhatnak el, tehát időközönként felfuvodik az állat. Elég gyakori a *hashártya tuberkulózis*, amikor is a tehének havonta tartósan üzekednek, többnyire azonban nem fogamzanak, vagy ha fogamzottak is, elvetélnék. A *tőgygümőkór* aránylag ritka. Ismertetőjel a tőgy egyik vagy másik negyedének megkeményedése, a tejelőképesség csökkenése, vagy teljes elveszése. Sokszor a tőgy apró gömbökkel telik meg, de ez nem mindig gümőkóros elváltozás. A gümőkór elleni védekezésnek Dániában az a sarkalatos alapelve, hogy a tőgygümőkóros tehének kiirtandók.

A gümőkóros állatokat, ha csak kis számban vannak, legjobban azonnal eladni és helyettük egészséges ujakat vásárolni. Ha az állományban nagy százalék reagált, akkor azokat el kell különíteni az egészségesektől. Így el-

Éjjel meleg akolban háltak, nappal pedig külön álló kis kertben tartózkodtak, ahol fedett szín is volt, úgy hogy esőben és havazáskor fedél alá menekülhettek. Szénán kívül még az alomgyánánt a kifutójukban elteregtetett rozsszalmából is kiszedegették a gyomokat. Kaszanyűgőt vadbükkönyfélét, buzavirágot, szarkalábót stb. Rozsszalmán kívül borsószalmát is teregettünk el nekik, amit nagy előszeretettel rágicsáltak. Rozsszalmát az akolban is elteregtetünk nekik alomnak. Az elteregtetett szalma úgy a kifutóban, mint az akolban, a tél folyamán hatalmas trágyaréteggé gyűlt fel, amit tavasszal, illetve nyáron a juhok kivonulása után a fekete ugarban lévő földeinkre kihordtuk. Ez a trágyatermelés igen fontos volt, egyébként sovány, homokos, laza talaju földeinknek jótermőerőben való tartása szempontjából.

Hogy pedig juhainknak a téli hónapokban is legyen valami zöld eleségük is, ezért gondoskodtunk, hogy a kifutó egyik oldalán mindig legyenek fenyőgalyak elhelyezve, amiken a juhok szorgalmasan csipegettek.

Mikor bekövetkezett a bárányozás időszak, ami nálunk március hóra esett, akkor

a friss bárányos anyákat nappal is az akolban, éjjel pedig külön kis ólban, a bárányólban tartottuk. Mikor a bárány már egy pár napos volt és megerősödött, akkor már a többi anyajuhokhoz került vissza a bárányos anya. A bárányozás időszaka a legérdekesebb szemlélni valóm volt és nekem kedves szórakoztatásul szolgált. Egy-egy ujszülött bárány új életet hozott a házhoz. Ezt gondozni és figyelgetni kellett. Be kellett iktatni a juhok genealógiájába, az egyes családok származási fájába, esetleg névvel is láttuk el. A nevet többnyire a naptárból vettem. A márciusi nevek szerepeltek többnyire. József és Sándor, mellett Oculi, Judika, Letáre stb.

Amint egy anya lelelt, azonnal vissza vittük az ujszülöttet anyjával együtt az akolba. Az ujszülöttet megszórtuk sós korpával, hogy az anyja jobban nyalja le bárányát; az anya tőgye körüli gyapjút pedig leszedték, hogy a bárány gyapjút ne nyeljen le szopáskor, mert sokszor megesett, hogy a bárány gyomrában gyapju gyűlt össze gomolyogban, ami nem egyszer a bárány pusztulását is okozta. A lelelt juhót a szolgáló nyomban kifejté és ez

a sárgásszínű tej, a dostrum, a szolgáló jutaléka volt, amit saját céljaira fölhasznált.

A mint kitavaszkodott és már zöldelt a mező és a rét, közös legelőre jártak ki reggelként juhaink, este pedig haza tértek. A tavasz elején csakis a meddők jártak ki, az anyák otthon maradtak, hogy továbbra is jó gondozásban részesüljenek. Csak a mikor bárányaik már nagyobbak voltak, akkor jártak ki az anyák is, de a bárányok akkor is még egy ideig otthon maradtak. A bárányok azalatt finom sarjút és egy kevés zabot kaptak. Este, mikor az anyák haza tértek, megint szophattak a bárányok. Érdekesekek voltak azok az esti bevonulások, a mikor az anyák bégetve siettek bárányaikhoz, míg a bárányok türelmetlenül bégetve iramodó csapatban eléjük futottak. Ekkor láttam az igazi birkatermészet megnyilvánulását. A mint a juhász esténként a kapun egyenként megszámlálva beeresztette udvarunkba a juhainkat, az anyák elől, hangos bégetéssel rohantak a hosszú kapualjon át, nagy udvarunkon keresztül bárányaikhoz, míg a türelmetlen báránycsapat éppen csak a kellő pillanatban kieserülve eléjük rohant. Ez az elevenség a hazatért ju-

különítve a betegek továbbtenyésztésre is használhatók. A tejük értékesíthető, azonban borjút velük felnevelni nem szabad, hanem azokat az egészségesek közé kell vinni és az egészséges tehenek tejjével táplálni. A beteg tehenek eladása tömeges reagálás után csak akkor következésképpen, ha a gümőkór a tőgyre ment, mivel ily tej eladása szigorúan tilos, vagy ha attól lehet tartani, hogy az állat husértékéből veszít. Szigoru elkülönítéssel 6–8 év alatt apasztás nélkül, vagy költségesebb bevásárlás nélkül a gümőkórt teljesen ki lehet irtani. Mennyire csökken évről-évre megfelelő óvintézkedések mellett a beteg állatok száma — bizonyítja a háboru előtti időkben a kolozsvári gazdasági akadémia tehenészetében elért oltási eredmények is, mikor az első tuberkulózis alkalmával 40 állat reagált, másodiknál már csak 18 és a harmadik oltásnál (1912 év őszén) csak 11 reagált. Az állatokat évente egyszer vagy kétszer tuberkulinozzuk. Ha egyszer oltunk, leghelyesebb ezt ősszel végezni; kétszeri oltás esetén tavasszal és ősszel. A beteg állomány elkülönítése nem csak abból áll, hogy azokat külön istállóba tesszük, hanem külön gondozót kell nekik adni, amelyik gondozó az egészséges istállóba be nem járhat. Külön itatóról és külön legelőről is kell gondoskodni. A tuberkulozisból kiindulva a védekezésnek főnti módját Bang koppenhágai tanár neve után „Bang“-féle eljárásnak nevezik.

A gümőkórnak óvszere is van, a természet azonban maga is gyógyítja olyanformán, hogy a gümőkóros góccok betokozódnak és tovább nem terjednek. Oltani is szoktak gyógyítás céljából és az ilyen eljárást „Behring“-féle eljárásnak nevezik. A „Behring“-féle oltások helyenként jó eredményeket mutattak, azonban a hozzáfűzött reményeket nem váltották be, miért is a gümőkórt a „Bang“-féle oltással és elkülönítéssel lehet csak tökéletesen kiirtani.

Hogy egy állományban mily gyorsan terjed a gümőkór, érdekes eseteket említett fel

hok minden tagjára átragadt, még a meddőkre, a jérkékre és kosokra is, úgy hogy azok is rohantak és bégettek, hosszú sorban, bár nem tudták, hogy miért, de mert a többiek úgy tettek, azért hát ők is.

A bárányokat mi csakis fejlettebb korokban engedjük ki a legelőre, leginkább csak akkor, a mikor a juhok már egész nyárára kimentek a közös legelőre, a *kosárra*. A míg a juhok esténként haza térnek, addig a bárányok itthon maradnak, reggel és este szophattak. Miután azonban a bárányok ekkor már szénát, főleg pedig sarjút ettek és egy kevés zabot is kaptak, azért már nem hagytuk meg nekik az egész anyatejet, hanem reggel és este egy keveset lefejtünk belőle. Így lassan-lassan szoktattuk le a bárányokat a szopásról, úgy, hogy fokozatosan rátértek az önálló táplálkozásra, mi pedig megnyertük a tejnek egy részét, a melyből ordát készíthettünk. Nálunk a késői bárányoztatás volt a szokásos, egyrészt a zord éghajlatunk miatt, másrészt pedig azért is előnyösebb volt a késői bárányoztatás, mert így a juhok, mikorára a kosárra kikerültek, még bővebben adtak tejet, mint a korábban lebárányozottak.

Magyaróvárt volt állategészségügyi és járványtan tanárom, Ujhelyi Imre gazd. akad. igazgató. Ujhelyi előadásán hallottam az alábbi eseteket:

1. Egyik gazdaságban 54 drb. nem reagáló állatból fél évi vizsgálat után 25 drb. reagált. Itt az a hiba történt, hogy az állatok közé egy beteg ökröt állítottak, amely csak 3 napig volt ott, mert aztán gümőkórban elpusztult. Továbbá az is hiba volt, hogy a növényedékek az ökrök kifutóján jártak keresztül az itatáshoz.

2. Egy másik gazdaságban el voltak különítve a reagálók a nem reagálóktól, azonban itatáshoz közös kútra jártak. Ezért fél éven belül 24 nem reagáló állatból 20 reagált.

3. A becsenyédi uradalomban azért, hogy a fejők előbb a reagáló és csak azután a nem reagáló teheneket fejték, olyan baj keletkezett, hogy *61 drb.* nem reagáló állat közül *23 drb.* lett reagálónak. Ez esetben az lett volna a helyes fejesi eljárás, ha előbb a nem reagálókat s csak azután a reagálókat fejték volna.

Ezekből az esetekből is látható, hogy a gümőkór mily gyorsan terjed. Nem álnak rendelkezésünkre pontos adatok, hogy nálunk Romániában mily mérvben van elterjedve a gümőkór, de Magyarországon a háboru előtt Ujhelyi $3\frac{1}{2}$ ezerre menő adatból megállapította, hogy a tehenészeteknek állománya kb. 60%-ban volt gümőkóros. Ebből 75% szarvasmarhára, 25% a növényedékekre esett.

Románia gazdatársadalmát a fentiek figyelembevételével minden óvintézkedést meg tudna tenni a gümőkór megállítására és fokozatos csökkentésére. Évtizedes kitartó munka után fogunk csak a gümőkórnak, mint az ország állatállományát kipusztulással fenyegető veszedelmének megszüntetéséről beszélhetni, ha ebben a munkában az állam is a maga intézkedéseivel az ország gazdatársadalmának segítségére siet. Az állam segítsége a következőkben nyilvánulhat meg:

1. Elrendelendő állami kártalanítás mellett az összes tőgygümőkóros tehenek kiirtása (ahogy ezt Dániában még ezelőtti 20 évvel és Magyarországon 1909-ben elrendelték).

2. Kiirtandók továbbá állami kártalanítás mellett mindazon gümőkóros állatok, melyeknek nyitott sebeik vannak.

3. A tuberkulint és a tuberkulinozáshoz állatorvost az állam mindazoknak ingyen adjon, akik kötelezik magukat arra, hogy az állatorvos által előírt óvintézkedéseket (elkülönítés, külön gondozás stb.) be fogják tartani.

4. Az állam minden rendelkezésére álló módon támogassa az erdélyi fehér szarvasmarha tenyésztését.

Ha az állam a gazdatársadalmat ily módon segíteni fogja, a gazdák is meg fogják tenni a magukét s ez esetben remélni lehet, hogy hosszú évek fárasztó munkája a gümőkórt hazánk területéről kiirtja.

Risérlet a buzatermelés fokozására.

Aki egyszer vállalt kötelezettségét nem teljesíti — nem kívánhatja, hogy bizzanak szavában. Tehát új módszert kell alkalmaznia, ha hittel akar kelteni maga iránt. Így az állam! Az 1922. ősszén hektáronként beígért 200 lej buza praemium kifizetéséről való „megfelekedése“

folytán, nyilvánvaló, hogy ez a maszlag másodszor nem fog! Tehát új csalétek kell a buza-termelési kedv fokozására, amely annyiban gyakorlatiasabb, hogy — most az egyszer — *semmit sem ígér, hanem direct ad valamit* — habár ezen valami csak egy „jó (?) tanács“.

A „Consilieratul Agricol“-hoz (valószínűleg az összesekhez) jött egy földművelésügyi miniszteri rendelet, hogy a tanácsos urak világosítsák fel a gazdákat, miszerint a zab a világpiacon nem lévén keresett cikk, (vajon?) e helyett inkább tavaszbuza vessenek (praemium beígérése nélkül).

Ezuttal ne vizsgáljuk, hogy 7–8 metermázás zabtermés — még „lanyhaság“ esetén is, nem ér-e többet mint 4–5 q tavaszbuza, mely a közismert mondás szerint „ravasz“ is, hanem fizessük vissza a jótanácsot hasonlóval: oldjon fel a kormány mindenféle buza maximálás, rekvirálás, kiviteli tilalom és export-illeték aló! Meglássa, hogy az agrárreform visszacsinálása nélkül is lesz legalább annyi buzakiviteli felesleg Nagyromániában, mint volt a háboru előtt a kicsiben.

Mindaddig azonban: Vigyázat! Mázolva!
B. F.

A vetőmagcsávázásról!

A többtermelés jelszavának unos-untig való hangoztatása a legutóbbi időkben legalább némileg gyakorlati eredményeket is kezd produkálni. Ugy látjuk, hogy a növényvédelem iránt, ha csekély mértékben is, de mindenesetre észrevehetően kezd az érdeklődés fokozódni. Innét ered, hogy az üszöggár elleni védekezés, vagyis a csávázás mindinkább elterjed. Azonban még igen messze tartunk az ideális állapottól, hogy azt mondhatjuk, hogy a védekezés általános, mégkevésbé mondhatjuk, hogy a csávázás, ha meg is történik, szakszerűen, vagy helyesen végeztetett el. Sőt ellenkezőleg, meg kell állapítanunk, hogy gazdaközönségünk *a rég megszokott csávázási eljárások mellett* kitart és újabb szerekhez, vagy eljárásokhoz nem igen nyúl. Nyugodtan állíthatjuk, hogy az üszöggár ellen ma csaknem kizárólag rézgáliccsal csáváznak, evvel is legtöbbször helytelenül, pedig tudományosan bizonyított és elfogadott tény, hogy e szernél jelenleg sokkal hatásosabb csávázószerek ismeretesek, amelyek mellett a mag csiraképességét nem befolyásolják oly károsan, mint éppen a rézgálic. A rézgáliccsáva különösen egyes évjáratokban a vetőmagra gyakran oly hátrányos hatással van, hogy sokszor 10–25%-ig csökkenti a csiraképességet. E ritka kelés következtében a termés-eredmény olyannyira csökkenhet, hogy ez nagyobb kárt jelenthet, mintha csávázatlan magot vetettünk volna és ezért esetleg 4–5% üszög lépett volna fel. Természetes, hogy a gazda összehasonlító kísérleteket nem végezvén, a ritka kelést nem a csávázásnak, hanem valamely más körülménynek tudja be. Igen fontos és a többtermelés gyakorlati megvalósítása érdekében volna, ha minden haladó gazda venne magának annyi fáradságot hogy buza földjéből 2–3 egyforma kisebb parcellát különféle csávázószerekkel csávázna a rézgálic mellett és az eredményeket pontosan összehasonlítaná. Így saját maga győződhetne meg arról, hogy mennyire helyesek azon törekvések, amelyek a rézgálicot a csávázószerek sorából kizűszöbölni iparkodnak.

Utóbbi időkben a Chinoin vegyszeti gyár

Klorol nevű készítményével számos gazda igen jó eredményeket ért el. Ismételtén felhívjuk tehát a gazdaközönség figyelmét ezen újabb csávázószerre, amelynek kipróbálása nemcsak egyéni, hanem közérdekből is minden gazdának kötelessége, hogy azután a közösen megalkotandó vélemény alapján, vagy elfogadjuk, vagy visszautasítsuk e szereket.

Részvényaláírási felhívás és olcsó hitel a gazdák számára.

A Banca Nationala kolozsvári fiókja az alábbi szövegű felhívást küldötte egyesületünknek:

Részvény aláírási felhívás.

Az 1873 évben alapított „Prima Societate de Credit Fuctniar Român din București (Creditul Rural)” célja a mezőgazdákat olcsó hitellel ellátni. Az intézet már 50 éve fejti ki ezen a téren áldásos működését.

E társaság, mely a nagybirtokosok alapítása volt, most „Prima Societate Civilă de Credit Funciar Rural” („Creditul Rural”) címen átalakul a 3303—1923 sz. kir. rendelet alapján.

Az átalakulás célja a mezőgazdasági termelésnek megfelelő hitelnnyújtás segélyével való intenzívebbé tétele e mezőgazdasági ipar fejlesztése a gazdatársadalmi szervezetek közreműködésével.

A cél elérése érdekében felhívjuk a kis és nagy-birtokosokat a részvényjegyzésre.

A részvénytársaság alaptőkéje 500,000,000 lei. Ebből egyelőre 100,000,000 lei értékű részvény jegyezhető. Egy részvény névértéke 500 lei. Az intéző bizottság fenntartja magának a jogot, hogy az egész tőkét behívassa.

Részvényt csakis földbirtokosok, gazdasági egyletek és szövetkezetek, valamint a régi intézet részvényesei jegyezhetnek.

A befizetés részletekben történik és pedig: az első részlet aláíráskor, legkésőbb április hó 10-ig 100 lei tőkerészlet és 20 lei alapítási költség cmen.

A következő befizetési határidőt az intéző bizottság állapítja meg, mely az 1924 évi aratás előtti időre nem tehető.

A tőke egyszerre is befizethető, mely esetben az osztalék az egész befizetett összeg után jár.

A társaság mai vagyona: 10828000 lei értékű készpénz, 22544083 lei tartalék a társaság bukaresti székháza és ingatlanai, valamint 10800 hektár mezőgazdasági ingatlan.

Ezenkívül a társaságnak egy 24632472 lei értékű jelzálogos tartaléka is van.

Az aláírók a társaság alapszabályainak magukat alávetik.

Az aláírás és befizetés a Banca Naționala vidéki fiókjainál történik.

Aláíráások.

A felhívást azzal a megjegyzéssel közöljük, hogy információnk szerint kölcsönt csakis a részvényesek kaphatnak. Részvényeket felekezeti és nemzeti tekintetűre való nélkül bárki jegyezhet, akinek mezőgazdasági ingatlana van. A nyújtandó hitel kamallába — mint eddig is — 6% lesz és a kölcsöntőke nagysága a jegyzett részvények számától függetlenül állapíttatik meg. A kölcsönök az átalakulás ideje alatt is folyó-

síttatnak. A részletekre vonatkozólag kimerítő felvilágosítást adnak a Banca Nationala vármegyei fiókjai mint aláírási helyek.

Kisebb szakközlemények.

A meggazdagodás új módja. A mételeykór évről-évre mérhetetlen károkat okoz a juhtartó gazdáknak. Rettegve gondol a gazda a télre, mert nem tudja, hogy állatai közül megmarad-e egy is a tavaszra. Az egész világ juhtartóit fenyegeti a mételey veszedelme. Csak néhány év óta lélekzik fel a gazda, mert felfedezték ennek a betegségnek a biztos orvosságát. E gyógyszernek *Distol* a neve és csodákat művel. Két napi kezelés után meggyógyítja még a nagybeteg állatot is. Az egész világon ismerik a *Distol*t és mindenütt nagyszerű eredményeket értek el vele. Élelmes kereskedők a *Distol*l nagy vagyonhoz jutottak nálunk is. Összevásárolták potom áron a tél elején a megijedt gazdáktól a mételeyes juhokat. Csekély költséggel meggyógyították *Distol*l. Az állatok csakhamar erőre kaptak szemlátomást gyarapodtak és tavasszal a kereskedők drága pénzen eladták a gazdáknak. Élelmességükkel nagy vagyont kerestek. Figyelmeztetjük juhtartó gazdáinkat ezúton is a *Distol*ra. Jegyezzék meg maguknak, hogy van biztos gyógyszere a mételeykórnak. Próbálja meg minden gazda állatainál és tapasztalni fogja, hogy csekély költséggel nagy károsodástól óvhatja meg magát.

Az üreges sajt. Majdnem kizárólag az ementáli sajt nál fordul elő s mondhatni, hogy a sajt erjedési hibái közül ez a leggyakoribb. Az üreges sajtnek 3 nemét különböztetjük meg: 1. A tulajdonképeni üreges sajt, melyben lyukak egyáltalában nem képződnek, a sajt tömege tökéletesen zárt; 2. a félig üreges sajt, melyben lyukak helyett husszúkás hasítékok láthatók; 3. az üreges sajtnek azt a nemét, amelyek meghasadozottak s felvágásnál apró darabokra esnek szét. A hasadékok nem ismerhetők fel a sajt keresztmetszetén s csak akkor tűnnek fel, ha abból 1 cm. vastag szeletet vágunk le. Az ilyen sajt darab a legkisebb hajlításra apró darabokra szétesik. Az üreges sajtból elmaradó lyukak a sajt izére és zamatajára nincsenek hátrányos befolyással, de a fogyasztó közönség az üreges sajtot hibás kinézése folytán nem kedveli. A sajt üregességének okai két csoportba oszthatók. Az elsőbe azok tartoznak, melyeknél a hiba a tej összetétele folytán keletkezik, a másodikba azok, melyek a földolgozás következtében lépnek fel. Általánosságban a zöld takarmánnyal tartott tehenektől fejt tejből készült sajtoknál többször fordult elő az üregesség, mint a száraz takarmánnyal etetett tehenektől nyert tejből készült sajtoknál. Ezen sajthiba elkerülése miatt alacsonyabb hőfoknál kell a tejet beoltani; az alvadási időt rövidíteni, az alvadék földolgozásával pedig sietni kell. Az utánmelegítés munkáját alacsonyabb hőfoknál kell végezni, hogy a sajt nedvesebb maradjon. Ha a tej nagyon zsíros, akkor részben fölözük le. Az alvadékokat, mielőtt földolgoztuk, azonnal vegyük ki az üstből, hogy az mielőbb formázható legyen. Ha hideg a pincénk, vagy pedig az üregesség bekövetkezéséért kell tartanunk, gyengébben és lassabban sózunk, a sajtot préselés után 5—6 napig hagyjuk sózattalanul állani.

A takarmány befolyása a vaj minőségére. Minél jobb takarmánnyal tartjuk teheneket, annál kellemesebb ízű és általában jobb lesz a vaj. Havasi legelőkon és kaszálókon termett fű és széna adja a legkitünőbb vajat. A herefélék után szintén jó vaj állítható elő. Sok szalma etetése mellett kemény és fehér színű a vaj. Répa és csalamádé csak kis mennyiségben adagolható, mert különben nem tartós a vaj. Burgonyából csak egy bizonyos mennyiségig mehetünk a fejős tehenek takarmányozásánál, mert a túl sok burgonya etetésétől csipős, fanyar ízű lesz a vaj. A hüvelyes magvak etetésétől kemény és ugyancsak kesernyészű lesz a vaj; leghátrányosabb a bükköny és csillagfürt magja. Az olajpogácsák között legjobb a tökmag, napraforgómag és lenmag pogácsa, de már a repcepogácsától lágy és csipős ízű lesz a vaj. A malátacsira és sör-törköly mérsékelten adva nem gyakorol rossz hatást a vajra, de a szeszmoslék etetése mellett jó és tartós vaj nem készíthető.

Szövetkezés.

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének közgyűlése.

A G. és H. Sz. f. hó 24-én tartotta meg ezévi közgyűlését br. Josika Gábor elnökle alatt, ki meleg szavakban üdvözölte a szép számban megjelent tagokat, Isten áldását kérve a szövetség működésére, azt megnyitottan nyilvánította. Bemutatva az ülés tartására szóló engedélyt, felkérte Fodor Emil ügy. igazgatót az igazgatóság jelentésének ismertetésére. A jelentés beszámolt az O. K. H.-nál levő követelések 1:2 arányban való kifizetése ügyében folytatott sikeres akcióról, a szövetség kötelekébe belépett tagok (403) számáról az áldásos együttműködés anyagi eredményeiről és ismertette a jövő évi munka programot, amely a földművelő nép anyagi jólétének további fokozását tűzte ki célul. Török Bálint olvasta fel ezután a felügyelő bizottság jelentését. A közgyűlés a jelentéseket elfogadta a felmentvényt megadta. A választások rendén megválasztották az igazgatóságba.

Az alapító tagok részéről: Bárány Josika Gábor 3 évre. Bocsa László 3 évre. Dr. gróf Bethlen György 2 évre. Dr. Drexler Béla 2 évre. Dr. Jelen Gyula 1 évre.

A rendes tagok részéről: Dr. Ferencz József 3 évre, Dr. Nagy Károly 3 évre, Rohay László 3 évre, Dr. Ferenczy Géza 2 évre, Dr. Balázs András 2 évre, Dr. Ládai István 2 évre, Dr. Mannsberg Sándor 1 évre, Dr. Szoboszlai László 1 évre, Lengyel Ákos 1 évre.

Felügyelő bizottságba 3 évre: Bodor Bertalan, Kelen Béla, Nagyvárad, Nagy János Aradgáj, Török Bálint, Dr. Elekes Dénes, Székelykeresztúr.

A Hangya közgyűlése.

Március hó 24-én tartotta meg a Hangya Szövetkezetek Központja mint Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezet folyó évi közgyűlését Ugron István v. miniszter elnökle alatt. Az ülésen a vidéki Hangya fiókok képviselői, valamint az üzletrész-tulajdonosok nagy számban jelentek meg. Képviseltették magukat, úgy az E. O. E., mint a Gazdák Biztosító Intézete is.

Ugron István meleg szavakban üdvözölte a megjelenteket, majd felkérte Robay László vezérigazgatót az igazgatóság jelentésének ismertetésére. A jelentés szerint a Központ alaptökéje a lefolyt évben közel másfélmillió lelvel emelkedett. A forgalom 30% os emelkedést mutat és így meghaladja a 80 milliót. Horváth Pál felügyelőbizottsági tag előterjesztése után elfogadta a közgyűlés a zárszámadásokat, majd az elnök ültetése után a közgyűlés véget ért. Közgyűlés után a jelenvoltagek a Hangya társas ebéden vendéglátást a központ emeleti helyiségében.

Vegyes közlemények.

Megjegyzések heremag termelésünkre.
A vetési idény alkalmából aktuálissá válik a heremag termelés kérdése. A gazdaközönség igen sok esetben nem tekinti a megvásárlandó heremag minőségét, csak az árat. Ez pedig nagyon megbosszulja magát. Mert, aki arankás magot vet, annak kárba vész a szántása, vetése, kaszálása vetőmagja és termelése. Míg aki a Hann és Tsa cégtől Kolozsvárról garantált, tiszta, aranka mentes vetőmagot vesz, az a gazda verejtékes munkájának méltó jutalmát meg is kapja a jó termésben. Számítalan heremag minta jött egyesületünkhöz mint aranka mentes. Szomorú tényként állapítjuk meg, hogy bizony *egy minta sem volt aranka mentes*. Akinek saját termésű heremagja van, ne vesse azt el mielőtt az egyesület heremag-tisztító raktárában ki nem tisztította. A magot a raktár azonnal tisztítja a tisztítási díj 100 kg.-ként kb. 100 lejbe kerül. A tisztítandó mag a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Aruraktára Kolozsvár, címre adandó vasutra.

A szőlősgazdák figyelmébe ajánljuk, hogy permeterző gépeiket vizsgálják meg mielőbb. Amennyiben azok javításra szorulnak javíttassák meg, ha pedig új gépre van szükségük teljes bizalommal forduljanak a *Hann és Tsa* céghez (Kolozsvár Deák F. u. 11). A héten u. i. egy nagyon előnyös vételt csinált permeterző gépekben, amelynek kedvezményeit a gazdaközönségre is kiterjeszti. Az egyesületünk szőlészeti és borászati szakosztálya által kipróbált és jónak talált és az E. G.-ban részletezen ismertetett „Chaudoir” permeterző gépekből nagyobb mennyiséget vásárolt és azokat *drb.-ként 900 lelert* bocsájta a szőlősgazda tagjainak rendelkezésére. Ajánljuk T. Tagtársainknak, hogy ezt az előnyarat használják ki míg a készlet tart.

Tenyészállatdíjazások Szolnokdobokában. A Vármegyei Állattenyésztési Bizottság 8 tenyészállatdíjazást fog rendezni Szolnokdobokavármegyében. A díjazásban szarvasmarhákon kívül lovak (kancák és csikók), mangalica sertések (kanok, kocák és malacok), valamint racka és cigája juhok kerülnek bemutatásra. A díjazások ideje és sorrendje a következő: Ápr. 6-án bikadíjazás Désen, jutalomdíj 20.000, ápr. 7-én tehén, ló, sertés és juh teny. áll. díjazás Désen jut. díj 20.000 ápr. 16-án tehén, ló, sertés és juh teny. áll. díjazás Bethlenben jut. 5000, máj. 2-án tehén, ló, sertés és juh teny. áll. díj. Sz.-újváron, jut. 5000, máj. 4-én tehén, ló, sertés és juh teny. áll. díj. Kékekesen, jut. 5000, máj. 12-én tehén, ló, sertés és juh teny. áll. díj. M.-Láposon jut. 10.000, máj. 14-én tehén, ló, sertés és juh teny. áll. díj. Nagylondán, jut. 5000, jun. 1-én tehén, ló, sertés és juh teny. áll. díj. Csákiorgbón jutalomdíj 5000 lej. Szolnokdobokában az összes tervezett díjazásokon a rendezőség mindenütt kellő figyelemben és méltánylásban részesíti az erdélyi fehérmarha tenyésztőit is.

Passzív a külkereskedelmi mérlegünk. Az Argus foglalokzik a pénzügyminisztérium által kiadott külkereskedelmi mérleggel és megállapítja, hogy annak hivatalos adatai nem pontosak. A pénzügyminiszter szerint Románia kivitt mérlege 1922. óta aktív és ehhez a költségvetés indokolásában hozzáteszi, hogy az 1922. évi kivitt többlet 185 millió volt, 1923-ban pedig hozzá-

vetőlegesen számítás szerint 5 milliárd lej lesz. Most Anghelescu ipar- és kereskedelmi államtitkár a „Correspondance Economique Roumaine” című lapban, amely a kereskedelmi minisztérium hivatalos bulletinjé, tanulmányt közöl a kivitelről és azzal vádolja a külkereskedelmi statisztikusokat, hogy a behozatali cikkeket túl magas árak alapján kalkulálták és az import csökkenését is túlzott mértékben remélték, miáltal hamis képet adtak a kereskedelmi mérlegről. A behozatal értéke nemcsak hogy nagyobb, mint statisztikusok hitték, hanem nagyobb a kivitelnél is, bár remélhető, hogy közelebbről egyensúlyba jönnek. Annyit azonban le kell szegezni, — fejezi be az államtitkár cikkét, — hogy az elmúlt öt évben kereskedelmi mérlegünk passzív volt.

Csökkenteni kell a zabtermelést. A szatmármegyei Consilier-tul Agricolhoz rendelet érkezett a földmivelésügyi minisztertől, amely figyelmezteti a termelőket, hogy a gabonaneműek vételét és eladását szabályozó bizottság értesítése szerint a világgiacon a zabot nem keresik, vagy legalább is nagyon lanya a zab iránt az érdeklődés. Figyelmezteti ezért a Consilieratul Agricol a termelőket, hogy zabot csak annyit vessenek, amennyi a belső szükséglet fedezésére kell.

PIAC.

Országos vásárok.

1924. március hó 31-én. Czikmántor, Krasznabétek, Magyarfalva. — április hó 1-én, Etéd, Felsőbajom, Márkod, Varjas, Vizakna, Bázna, Beel, Bozovics, Bögz, Petres, Sósmező. — ápr. 2-án, Baromlaka, Alsócsernáton, Szentháromság, Kettősmező, Ákos, Vajdahunyad. — ápr. 3-án, Mezőtelegd, Bálinec, Németbogsán, Barlafalu, Remetemező. — ápr. 4-én, Váradia, Szászánya, Alsószolcsva, Vaskoh, Zichyfalva, Déda, Egerhát, Alsóvisi, Arad, Szentágota, Kékes. — ápr. 5-én, Nagytopolovecz, Körösfeketető, Boksánybánya, Bethlen, Cséffa, Sajtény, Hidalmás, Turterebes, Királydaróc. — ápr. 6-án, Birkis, Matosillye, Aga, Oláhlapos, Ujpécs, Retteg, Ómoldva.

HIRDETÉSEK.

Fugyivásárhelyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án délután 3 órakor a szöv. helyiségében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. év április hó 20-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21-ik paragrafusának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923 év december 31-én a tagok száma 152, üzletrészeinek száma pedig 9190 volt, régi tagok jegyeztek 8271 újabb üzletrészt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Fugyivásárhely, 1924. március 21.

Az igazgatóság.

Szentjobb Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án d. u. 3 órakor a község házában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. április hó 20-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg

megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választás. 7. Az alapszabályok 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. — 1923. év december 31-én a tagok száma 287, üzletrészeinek száma pedig 7040 volt az év folyamán jegyeztek régi tagok 3280 új üzletrészt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Szentjobb, 1923. dec. 31. *Az igazgatóság.*

Lupényi Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. április hó 6-án d. u. 3 órakor a román cas. dísztermében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. év április 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. december hó 31-én a tagok száma 799, üzletrészeinek száma pedig 2291 volt, az év folyamán belépett 7 tag 121 üzletrésszel, A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Lupény, 1924. március 19. *Az igazgatóság.*

Érszölös Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án d. u. 3 ó. a község háza helyiségében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. év április hó 20-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 276, üzletrészeinek száma 1952 volt, az év folyamán 276 régi tag jegyz. 1446 újr. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Érszölös, 1923. dec. 31. *Az igazgatóság.*

Kobátfalva és vidéke fogy. és ért. szövetkezet 1924. évi április hó 6-án d. u. 3 órakor a község házában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. év április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §. módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 432, üzletrészeinek száma pedig 1279 volt, az év folyamán belépett 10 tag 58 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kobátfalva, 1923. dec. 31. *Az igazgatóság.*

Cséffal „Hangya” fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án délután 2 órakor a gör. kel. iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély

száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 20-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21 paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 251, üzletrészeinek száma pedig 2099 volt, A felügyelő-bizottság által megvizsgált évimérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Cséffa, 1924. március 19.

Az igazgatóság.

Székelyvassági fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án délután 3 órakor a község házában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 13-ikán fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tisztajövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §. módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 101, üzletrészeinek száma pedig 4896 volt, az év folyamán belépett 0 tag 3264 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Székelyvasság, 1923. évi dec. 31.

Az igazgatóság.

Kisborosnyó fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án d. u. 3 órakor a község házában 1923. évi rendes közgyűlést tart, amelyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi április hó 13-ikán fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §. módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 241, üzletrészeinek száma pedig 2770 volt, az év folyamán belépett 19 t. 1750 üzlet résszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kisborosnyó 1924. évi március 18.

Az igazgatóság.

Szamosardói fogy. és érték. szövetkezet 1924. évi április hó 13-án d. u. 3 órakor az ál. el. iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 20-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. — 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 145, üzletrészeinek száma pedig 172 volt, az év folyamán kilépett 3 t. 96 üzlr. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki

által megtekinthető. Kelt Szamosardó, 1923. évi december 31.

Az igazgatóság.

Berettyócsóhaj fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án d. u. 3 órakor szöv. helyiségében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 20-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabály 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 73, üzletrészeinek száma pedig 1465 volt, az év folyamán belépett 73 tag 1172 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Berettyócsóhaj, 1923. dec. 31.

Gyapju Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi apr. 13-án d. u. 3 órakor a község háza helyiségében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély számára való tekintettel határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 20-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. december 31-én a tagok száma 116, üzletrészeinek száma pedig 726 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Gyapju, 1924. évi március hó 19.

Az igazgatóság.

Felsőbarakonyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án délután 2 órakor a gör. kel. isk. tantermében 1923. rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év. április hó 20-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 148, üzletrészeinek száma pedig 2508 volt, az év folyamán régi tagok jegyetek 1672 új üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Felsőbarakony, 1923. december 31.

Az igazgatóság.

Miklórtási Hangya fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án délután három órakor a község házában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 20-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény

megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21 paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. — 1923. év december 31-én a tagok száma 469, üzletrészeinek száma pedig 2010 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Miklórtás, 1923. dec. 31.

Az igazgatóság.

Lövete és vidéke fogyasztási és ért. szövetkezet 1924. április 6-án d. u. 3 órakor a község házában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. április 13-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Az alapszabály 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. Az 1923. év december 31-én a tagok száma 335, üzletrészeinek száma pedig 5400 volt. Az év folyamán belépett régi tag 4054 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Lövete, 1923. dec. 31.

Az igazgatóság.

Szentháromság fogy. és ért. szövetkezet 1924. évi április 6-án d. u. 3 órakor az róm. k. iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi április hó 13-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §. módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. december 31-én a tagok száma 135, üzletrészeinek száma pedig 3279 volt, az év folyamán belépett 1 tag 2196 üzletrésszel. — A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Szentháromság, 1924. márc. 20.

Az igazgatóság.

Iszló „Hangya“ fogyasztási és ért. szövetkezet 1924. évi április hó 6-án d. u. 6 ó. a község házában 1923. é. közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak, ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 13-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése, 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 201, üzletrészeinek száma pedig 375 volt, az év folyamán belépett 4 tag 4 üzletrésszel, kilépett 1 tag 2 üzletrésszel. — A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Iszló, 1924. márc. 15.

Az igazgatóság.

Siklód és vidéke fogy. és ért. szövetkezet 1924. évi április hó 6-án d. u. 3 órakor a község házában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívhatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma

miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 184, üzletrészeinek száma pedig 4945 volt. Az év folyamán belépett 0 tag 3965 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Siklód, 1923. dec. 31. *Az igazgatóság.*

Ozsdolai Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án délután 3 órakor az állami iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. április 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 251, üzletrészeinek száma pedig 10680 volt, az év folyamán belépett 11 tag 7133 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Ozsdola, 1924. március 21.

Az igazgatóság.

Sarmasági fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án d. e. 9 órakor a hitelszövetkezet helyiségében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 20-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 427, üzletrészeinek száma pedig 7230 volt. Régi tagok jegyeztek 4820 új üzletrészt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Sarmaság, 1923. dec. 31. *Az igazgatóság.*

Mezőpagocsa fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án délután 3 órakor a ref. iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 67, üzletrészeinek száma pedig 1692 volt, az év folyamán belépett 7 tag 873 üzletrésszel, kilépett 8 tag 27 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a

bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Mezőpagocsa, 1924. évi március 18. *Az igazgatóság.*

Gyulakutal fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án d. u. 3 órakor az ref. iskola helyiségében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 221, üzletrészeinek száma pedig 1019 volt, az év folyamán kilépett 2 tag 12 üzletrésszel. — A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Gyulakuta, 1924. márc. 22. *Az igazgatóság.*

Szabedi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. április 6-án d. u. 3 órakor a község-házánál 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21 paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 156, üzletrészeinek száma pedig 7000 volt, az év folyamán régi tagok jegyeztek 5250 új üzletrészt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Szabéd, 1924. évi március 22. *Az igazgatóság.*

Vadadi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi március hó 6-án d. u. 3 órakor a község-házánál 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. — Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. dec. 31-én a tagok száma 93, üzletrészeinek száma pedig 398. — A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Vadad, 1924. évi március 18. *Az igazgatóság.*

Tenkegörsbedi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án d. u. 3 órakor a gör. kel. iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 20-ik napján fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és

felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 266, üzletrészeinek száma pedig 3342 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Tenkegörsbed, 1923. dec. 31. *A igazgatóság.*

Értarcsai fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án d. u. 3 órakor a község-házánál 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 20-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 162, üzletrészeinek száma pedig 340. — A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Értarcsa, 1924. márc. 14. *Az igazgatóság.*

Pákéi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án d. u. 4 órakor a község-házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 188, üzletrészeinek száma pedig 1052 volt, az év folyamán kilépett 2 tag 10 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Páké, 1924. márc. 19. *Az igazgatóság.*

Berettyószéplaki fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án d. u. 3 órakor a község-házánál 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év április hó 20-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 388, üzletrészeinek száma pedig 864 volt, az év folyamán kilépett 1 tag 5 üzletrésszel, A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Berettyószéplak, 1923. év dec. 31. *Az igazgatóság.*

Székelyhídi Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án d. után 3 órakor a község-házánál 1923-ik évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély

száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. év április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 1124, üzletrészeinek száma pedig 12232 volt, az év folyamán belépett 3 tag 68 üzletrésszel, kilépett 4 tag 72 üzletrésszel. A felügyelő-biz. által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Székelyhid, 1924. évi március 12.

Az igazgatóság.

Bögözi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án d. u. 3 órakor a község házában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. évi április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 164, üzletrészeinek száma pedig 575 volt, az év folyamán belépett 6 tag 00 üzletrésszel, kilépett 1 tag 248 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Bögöz, 1923. évi dec. 31.

Az igazgatóság.

Kézdivásárheiyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án délután 3 órakor a városházánál 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. évi április 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 1300, üzletrészeinek száma pedig 2143. — A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kézdivásárheiy, 1924. március 16.

Az igazgatóság.

Zetelakai fogyaszt. értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án délután 3 órakor a község háza helyiségében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. év április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 361, üzletrészeinek száma pedig 2816 volt, az év folyamán régi tagok jegyeztek 2112 újabb üzlet-

részt. — A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. — Kelt Zetelaka, 1924. március 20.

Az igazgatóság.

Sepsiköröspataki fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án d. u. 3 órakor a szövetkezet helyiségében 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. év április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 309, üzletrészeinek száma pedig 5442 volt, az év folyamán régi tagok jegyeztek 2721 újabb üzletrészt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Sepsiköröspatak, 1924. március 20.

Az igazgatóság.

Oroszfalui fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 13-án d. u. 3 órakor a község házában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. április hó 20-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 158, üzletrészeinek száma pedig 2180 volt, az év folyamán régi tagok jegyeztek 1744 üzletrészt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Oroszfalu, 1924. március 20.

Az igazgatóság.

Korond és Vidéke fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. évi április hó 6-án délután 3 órakor a szövetkezetnél 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. év április hó 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 281, üzletrészeinek száma pedig 797 volt — A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Korond, 1923. dec. 31.

Az igazgatóság.

Nyárádmogyorosi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. április 6-án d. u. 3 órakor a község házában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. április 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és

felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. §-ának módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 187, üzletrészeinek száma pedig 2631 volt, az év folyamán belépett 18 tag 104 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Nyárádmagyaros, 1924. évi március 20.

Az igazgatóság.

Nyárádszentlászlói fogy. és ért. szöv. 1924. április hó 6-án délután 2 órakor az iskolában 1923. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. április 13-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. paragrafus módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. év december 31-én a tagok száma 76, üzletrészeinek száma 333 volt; az év folyamán belépett 1 tag 12 üzletrésszel, kilépett 1 tag 12 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Nyárádszentlászló, 1924. márc. 19.

Az igazgatóság.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések ára: szavanként 2 lel. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres aron számítatnak, Legkisebb apróhirdetés díja 20 lel.

Eladó 12 holdas birtok, mely áll szántó, kaszáló és erdőből, ugyanott a belsőség is kőházzal, gazdasági épületekkel és felszerelésekkel, marha és juhállománnyal, az udvaron jó kut, a kert végébe folyó. Tudakozódn! Farkas Ferenc Koródszentmárton, Kisküküllő vm. 3670

Mc. Crmick eredeti békemínőségű ponyvahésszettek kaphatók. Bartha Árpád Szt. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy. 3672

Kéziszenaprést keresek megvételre. — Cim a titkári hivatalban.

Czigája tisztafaj 95 anya báránnyával, 5 kos eladó. Szathmári Király Andor gazdasága Chiraltu - B. — Királyi, Margittától 5 km. 3673

Eladó 130 drb. vegyes fajta cigája és racka juh, 50 drb. báránys anya, a többi egy éves gírlán, megtekinthető és megvehető a Felszeghy udvarba Cucerdea — Székelykocsárd 3674

Szilva és díófa csemeték kaphatók a Tordaa-arnnyosvármegyei Gazdasági Egylet kertészeti telepén Tordán darabonként 40 lelet.

Csak első minőségű szőlőoltványok kaphatók a legjobb csemege és borfajokban :: ::

Tóthfalusi és Társai

szőlő- és gyümölcsoltvány iskolájában
Tárgul-Mureş Marosvásárhely
Szentgyörgy-utca 9. — 3659.

Eredeti

Rud. Sack Leipzigi

DóMN eke teljes felszereléssel darabonként Lei 1600.—, míg a készlet tart. ~~XXXXXXXXXX~~

BARTHA ÁRPÁD

Szt. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy

3675

Az E. G. E. igazgató-választmányának az egyesület 1924. évi ápr. hó 13-án tartandó rendes közgyűlése elé terjesztendő jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Az E. G. E. 1923. évi működését tárgyaló jelentésünket az alábbiakban van szerencsénk a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni, kérve, hogy azt tudomásul véve, az igazgató választmányának a felmentést megadni szíveskedjék.

Az E. G. E. igazgató-választmánya nevében:
Kolozsvár, 1924. március hó 19-én.

Br. Jósika Gábor s. k. Török Bálint s. k.
egyleti elnök. egyleti titkár.

Br. Mannsberg Sándor s. k.
ig. vál. tag.

Dr. Péter Béla s. k. Dr. Abrudbányay Ede s. k.
ig. vál. tag. ig. vál. tag.

Darkó Akos s. k.
ig. vál. tag.

Az 1923. évi általános gazdasági viszonyai.

Általános gazdasági helyzetünk a lefolyt évben nem javult. Míg az ipari cikkek árai a lei romlásának megfelelő arányban emelkedtek, addig a mezőgazdasági termények árában alig 10%-os emelkedés volt tapasztalható. A nyomásztó pénzügyi viszonyok és az agrárreform teremtette bizonytalan helyzet következtében a nagyobb gazdaságok jelentősebb beruházásokat nem eszközölhettek. Az állat és terménykivitel lehetőségeit egyrészt a folyton váltakozó kiviteli rendelkezések, másrészt a magas összegre fel-emelt kiviteli illetékek nehezítették meg. Az egyoldalu vámpolitika a belföldi termény és állatárakat jóval a világparitás alá nyomta. A pénzkrisist a mezőgazdasági termelés is sokszor megérezte. Általánosságban azt mondhatjuk, hogy a mezőgazdaság fejlődésének alapfeltételei 1923-ban még mindig hiányoztak.

Az időjárás.

Az 1923. évben az időjárás kedvezőtlen volt. A hosszantartó szárazságban a legelők kiszültek. Különösen a gyök és gumos növények fejlődésükben megakadtak. A lefolyt év hőmérséki és csapadékmegosztási viszonyairól a bodfalusi cukorgyár meteorológiai megfigyelő állomásától nyert alábbi adatok uyujtanak tájékoztatást.

Hónap	Légnyomás		Hőmérséklet (Celsius)		Csapadék havi összeg	Csapadék napok száma	
	max.	min.	max.	min.		max.	csapadékos napok száma
Január	728.1	705.7	-3.86°	-24.7°	53.8	10.5	13
Február	720.9	700.2	-2.91	-19.8	19.5	8.5	9
Március	730.6	704.9	+3.93	-3.5	41.7	10.7	12
Április	720.5	—	+8.25	3.0	35.3	12.2	12
Május	724.2	709.2	+16.3	4.0	44.0	12.3	12
Június	723.9	705.7	+10.48	5.0	73.2	15.5	17
Július	724.1	714.1	+18.9	5.0	33.5	13.0	16
Augusztus	721.7	712.0	+17.7	5.3	17.0	6.7	6
Szeptember	725.6	715.9	+15.7	1.0	25.6	14.5	6
Október	723.9	710.5	+11.6	+0.3	13.8	7.0	6
November	724.2	705.5	+7.92	+3.7	4.2	1.5	5
December	727.8	702.7	+0.28	+15.5	38.0	10.5	15

Növénytermelés és értékesítés.

A nagy szárazság dacára az 1923. évi termés szalmásokban aránylag kielégítő volt. A termelési kedvet és lehetőséget hátrányosan befolyásolták a földreformmal járó bizonytalan helyzet, a meglazult közbiztonsági viszonyok, forgalmi korlátozások, pénzhány, magas adóterhek, stb.

A gabonaneműek: buza, rozs, árpa és zab gyenge közepes termést adtak. Az árakat illetőleg szeptemberben volt 100 kg-ként a buza 450—500 L., a rozs 400—420 L., az árpa 380—400 L., a zab 340—360 L. A kapások: tengeri, burgonya, cukor- és takarmányrépa szinte teljesen a szárazságot, betakarításukat a kedvező időjárás elősegítette. A termés mennyiségileg gyenge, minőségileg jó volt. Az árakat illetőleg ős-zel 100 kg-ként volt a tengeri 400—450 L., burgonya 150—200 L., cukorrépa 100 L.

A bortermelés mennyiségileg kielégítő, minőségileg igen jó volt. A borértékesítési viszonyok 1923-ban is rosszak voltak. Az árak minőség szerint vidékenként 4—14 L. között váltakoztak literenként.

A konyhakerti vetemények gyenge termést adtak, kielégítő árak ennek dacára nem voltak.

A mesterséges takarmányok rétek, a csapadékban szűkölködő időjárásban gyenge termést adtak.

A dohánytermés kielégítő volt, az árak alacsonyok voltak, a szárítást a kedvező őszi időjárás lényegesen könnyítette.

A gyümölcsfélék általában gyenge, egyes vidékeken kielégítő termést adtak, értékesítésük sok nehézséggel járt. Az alma árak 100 kg-ként 3—400 leiel indultak, 1200 lelig emelkedtek.

Az állattenyésztés, egészségügy és értékesítés.

Állattenyésztésünk az elmúlt évben még mindig visszaesést mutatott. A megfelelő mennyiségű és fajtájú apaállatokról való gondoskodás hiányának tulajdonítható elsősorban, hogy szarvasmarha tenyésztésünk színvonala még mindig süllyed. E megállapítás vonatkozik úgy az erdélyi, mint a nyugati fajtájú szarvasmarhákra egyaránt.

Lótenyésztésünk még mindig magán viseli a háború által a tenyészanyagban tett pusztítások képét. A helyzet javítása céljából a kormányhatóság részéről ezideig a bajok gyökeres orvoslására irányuló intézkedések sajnos nem történtek. A földreform kapcsán felozlatás veszélyeinek kitétt hirtelven mensesek megmentése érdekében, az E. G. E. lótenyésztési szakosztálya ismételt előterjesztésének dacára, semmi intézkedés nem történt.

Sertésenyésztésünk terén a nagyobb és tisztavértű tenyészetek száma megapadt. Különösen a nyugati fajtáknál érezhető a vérfel-frissítés hiánya.

A juhnyésztés helyes irányba terelődésére meg van az igyekezet. Sajnos azonban nem áll elegendő mennyiségben megfelelő tenyészanyag rendelkezésére. Különösen nagy kereslet mutatkozik a cigája és helrenként a frlez kosok iránt.

Baromfi tenyésztésünket illetőleg elvéve is alig találunk tisztavértű tenyészteket. Bár kereslet volna, a kiállítások anyagából is alig lehet kifogás-alan egyedeket összeállítani.

A méhtenyésztésre a lefolyt év kedvezőtlen volt. A nagy szárazságban a virágoknak nem volt elég nektár tartalmuk. Nemcsak a mézelés, hanem a szaporodás tekintetében is rossz esztendő volt a tavalyi, mert rajzás is aránylag kevés történt.

A kormány az 1924. évtől jelentékenyebb összeget óhajt az állattenyésztés felkarolására fordítani. Reméljük, hogy az összeg célszerű felhasználásának nyomát alkalmunk lesz látni.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület egy éve.

Az 1923. évben az egyesület igyekezett a körülmények által megkövetelt és engedett tevékenységgel szolgálni a mezőgazdaság és a gazdaközönség érdekeit. Az egyesület működése iránt a gazdaközönség körében a lefolyt évben is élénk érdeklődés nyilvánult meg. A tagok sorába való tömeges belépés az egyesület fokozatos fejlődését tette lehetővé. Az 1923. évi tagmozgalomról az alábbiakban van szerencsénk beszámolni.

A régi 200 koronás alapító tagdíját 2000 leire felemelte: br. Kemény Pál czintos.

Az alapító tagok sorába felvették:

Br. Bánffy Család Gödemesterházi Erdőuradalma R. T. Ratosnya, br. Bánffy István Ratosnya, ilj. gr. Bethlen Balázs Árokajja, Fejérvári Károly Sajósárvár, Gödemesterháza Uradalmi és Grassl György Erdőipar Rt. Palotaiiva.

100 lei évi tagdíjfizetési kötelezettség mellett felvették a rendes tagok sorába:

Ádám Attila, Zágon; Boér Sándor, Hidvég; ilj. br. Bánffy János, Szilágynagyfalu; Balássy Sándor; Ábrahámfalva; Büchler Márton, Delta; Binder József, Alvincz; Bakk László, Szentkatolna; dr. Csutak Kálmán, Torda; Deák Jenő, Orbaitelek; Deák Mihály, Léczfalva; Eperjesi Béla, Mica; Fritz Bóton, Csátád; P. Ferencz Pál, Szék; Gazdakör, Magyarszovát; Gazdakör, Orbaitelek; Gazdakör, Érmihályfalva; Gazdakör, Magyarfénes; Gazdakör, Gyergyóujfalu; Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége, Kolozsvár; Hangya, Bihar; dr. Hints Ferencz, Gyulatelke; Harmath Győző, Marosujvár; Hatfaludy Sándor, Szilágyszeg; dr. Horváth Miklós, Torda; Halliarszky Lajos, Szaniszló; Jákó Pál, Aranyosmegyes; Jovián Miklós, Marosveresmart; Kiss László, Hosszúrév; Kühlburger János, Csátár; Kacsó Lajos, Gyéresszentkirály; Kenderesi Ernő, Felsőszálláspatak; Kontz Zsigmond, Magyarigen; Közművelődési kör, Szárhegy; Korponai Kornél, Feketefalu; dr. bereczeni Kováts Lajos, Szatmár; Lázár Lajos, Kolozsvár; Márk Simon, Körtyvélyfája; Némeih Kálmán, Temesvár; Pap Coriolán, Felsőszopor; Sándor Ernő, Nagyrápolc; dr. Schilling János, Noszoly; Stern Jenő, Gátalja; Szibéri Gusztáv, Domahida; Szilvási Béla örökösei uradalma, Hadrév; Szalánty Jenő, Nagyenyed; Szakáts Zoltán, Bikafalva; Tóth Vincze János, Kolozsvár; dr. Ujhelyi Sándor, Szilágycsalló, Urányi Aladárné, Galgó; Vécsey László, Gyér; Vajna Andor, Kézdimártonfalva; Wachsmann Károly, Kiscég; özv. Zsigmond Jánosné, Nyujtód.

50 lei tagdíját 100 leire emelte föl: Kontz Zsigmond, Magyarigen.

50 lei évi tagdíj fizetést kötelezettség mellett felvették a rendes tagok sorába: Ilij Adorján János, Kolozsvár, Airizer Antal, Apahida, Benkő Benedek, Székelykocsárd, Babos Béni, Székelykocsárd, Benkő Miklós, Székelykocsárd, Benkő Lőrinc, Székelykocsárd, Benedek Imre, Kolozsvár, Biró Lajos, Marosdécse, Cseh Károly, Székelykocsárd, Dávid János, Kolozsvár, Debitzky Béla, Székelyudvarhely, Dózsa Imre, Székelykocsárd, Esztegar Andor, Marosbogát, Fekete Mihály, Székelykocsárd, Gráczik Lajos, Urlatoara, Gránáth Jakab, Apanagyfalu, Gyulai György, Kolozsvár, Heidei Gyula, Kolozsvár, Incze Ákos, Székelykocsárd, Irsa Lajos, Nagyvárad, Jude Ilie, Apahida, Kovács Károly, Alvinc, Kern József, Lippa, Kónya István, Székelykocsárd, id. Kónya Miklós, Székelykocsárd, Kiss Sándor, Szék, dr. Kassai F. István, Székelyudvarhely, Kiss György, Nagyenyed, Keresztes Árpád, Kolozsvár, Kocsis Ferenc, Kolozsvár, Kovács György, Kolozsvár, Lippe József, Kisoda, Muzsnay János, Székelykocsárd, Miske Elek, Székelykocsárd, Moldován Péter, Kolozsvár, Nagy Lajos, Gerenderkeresztúr, Nagy Mátyás, Aranyosgyéres, Nagy Márton, Székelykocsárd, ifj. L. Nyerges József, Kolozsvár, Orbán József, Kolozsvár, Péter Ferenc, Székelykocsárd, Pásztohy Ödön, Alvinc, Pfeifer Vencel, Szentmihálytelke, Popp György, Kolozsvár, dr. Sándor Gábor, Csikszereda, Soós Béla, Árapatak, Staudinger József, Misztótfalu, Szilágyi András, Kolozsvár, Szopos András, Kolozsvár, Szilágyi Jenő, Székelykocsárd, Szalai Károly, Kolozsvár, Szabó György, Csikszereda, Szalai György, Kisoda, Szilágyi Jenő, Apanagyfalu, Tankó József, Borberek, Tolvaj György, Székelykocsárd, Török András, Székelykocsárd, Török Gyula, Székelykocsárd, Talas János, Radest, Tódor László, Mezőszengyel, Takáts Lajos, Vizma, Várad Pál, Marosvécs, Vincze György, Kide, Végh Albert, Mezőtőhát, Vámszer Gyula, Nagyszében.

Részvétellel kell megemlékeznünk az 1923. évben elhunyt tagjainkról, köztük elsősorban báró Jósika Sámuelről, az egyesület 10 éven át volt alelnökéről, akit egyéniségének kiválóságai emberlársai felé emelték és aki széles látókörét, tudását, tapasztalatait mindenkor embertársai javára értékesítette. Emlékét és érdemeit a választmány jegyzőkönyvileg megörökíteni határozta. Nagy veszteség érte egyesületünket lovag Sperker Ferenc, Nagyvárad, gr. Toldalagi László, Koronka, Danyikó Károly, Ujtergovest, Velits Ödön, Torda, tagtársak elhunytával, kiknek emlékét kegyelettel őrizzük.

Az egyesület állandóan a köz- és mezőgazdasági élet titerén tartotta a kezét. A gazdaközönség érdekeinek védelmében számos közérdekű mezőgazdasági vonatkozású feliratot intézett a kormányhoz. Küldöttségileg is számos esetben járt el az egyesület gazdasági vonatkozású közérdekű ügyekben. Az egyesület szakosztályai a körülmények által megengedett mértékű tevékenységet fejtettek ki. Az egyes szakosztályok működéséről az alábbiak nyújtanak tájékoztatást.

A birtokpolitikai szakosztály.

Az elmúlt év folyamán a megkezdett kisajátítási eljárások, amelyek az agrárreformmal kapcsolatosan már az 1922. évben megindultak, tovább folytattattak és az év végével a kisajátítási eljárások nagy tömege befejezést nyert, hátralevő ügyek az alsóbb fórumokon már csak az erdőkisajátítások körül vannak; annál nagyobb a száma azoknak az ügyeknek, amelyek felülvizsgálat céljából a Comitetul Agrar elé terjesztettek, ahol az ügymenet lassúságára való tekintettel a felterjesztett ügyek óriási tömegéhez viszonyítva elenyészően kicsiny rész jutott a múlt év folyamán lefolyásra.

Felsőbb utasításra a múlt év őszén a járási gazdasági felügyelők útján megkezdődött az ugynevezett ideiglenes birtokbábelhelyezés, amellyel kapcsolatosan megszűnt volna az eddigi kényszerbérleti állapot és helyét az ideiglenes birtokbábelhelyezéssel kapcsolatos birtokbaadás foglalta volna el. Ennek az ideiglenes birtokbaadásnak végrehajtása természetesen a rendelkezésre álló csekély és szakképzetlen munkaerő folytán igen sok kívánni valót hagy hátra és a birtokhasználat terén nagy fokú bizonytalanságra vezet. Ezzel az eljárással kapcsolatosan megtörtént az állami tartalékok kijelölése is, ami az egész agrárreformra igen érdekes világot vet. A gazdasági felügyelőknek utasításuk volt, hogy mindentűnt az állami tartalékokat a lehető legnagyobb kiterjedésben hasítsák ki, ennek folytán igyekeztek a bizottságok által megállapított ingatlanjuttalékokat lehetőleg leszorítani, hogy minél több állami tartalék maradhasson, amelyet azután magas bérért a régi tulajdonosnak vagy új reflektánsoknak adnának bérbe. — A megállapított bér k. holdanként circa 1 métermázsa buza. Később ezek a tartalékok az első bérlők kezéből kivétettek és a falusi szövetkezeteknek maradtak fenntartva. Ezeknek a területeknek használata körül is nagyfokú bizonytalanság van.

A szakosztály az elmúlt év folyamán a fősúlyt a gazdaközönség megfelelő tájékoztatására helyezte, ami, tekintettel a megjelenő intézkedések nagy számára és gyakran változó voltára, igen nagy fontossággal bírt. A megjelenő rendeleteket és a végrehajtásra vonatkozó egyéb intézkedéseket az Erdélyi Gazdában magyar fordításban állandóan közöltük, hogy így minden egyfeti tagunk tájékozva lehessen azokról a kormányintézkedésekről, amelyek az agrárreformmal kapcsolatosan kiadottak.

Emellett a földreformnak az ország különböző vidékein való végrehajtásáról megfelelő képet nyerendő egy nagyobb szabású adatgyűjtési akciót léptetett életbe a birtokpolitikai szakosztály, amellyel kapcsolatosan mintegy 2000 drb.-ot meghaladó kérdőív küldetett szét, az országrész különböző vidékeire, az adatok beszerzése céljából. A kérdőíveknek tetemes része kitöltve beérkezett és az adatok feldolgozása most van folyamatban.

Az agrárreformmal kapcsolatos, a gazdaközönséget érő sérelmek ellen a szakosztály több ízben fordult a kolozsvári agrárreform-ügyek főigazgatójához, valamint a bukaresti illetékes tényezőkhöz orvoslás céljából.

Állattenyésztési és Forgalmi Szakosztály.

Az 1923. évben az Állattenyésztési és

Forgalmi Szakosztály behatóan foglalkozott az állattenyésztést közvetlenül és közvetve érintő közérdekű kérdésekkel. Így a társ- és rokon egyesületekkel együtt ismételtén is felírt a kormányhoz az állatkivitel megkönnyítése, a kiviteli vámok csökkentése, a községek megfelelő számu és minőségű apaállatokkal való ellátása, a nyugati fajta bikaimport hatósági támogatása, a fehérszőrű erdélyi fajta szarvasmarha tenyészkörületek fenntartása, a tenyészállatoknak kedvezményes vasúti fuvardíj mellett való szállítása stb. tárgyában. Erőteljes propagandát folytatott a lefolyt ében is a szakosztály a juhok metelykora biztos gyógyszerének, a Distolnak a juhtenyésztők körében való megismertetése és terjesztése céljából.

Lótenyésztési Szakosztály.

Az agrárreformmal kapcsolatos birtok kisajátítások lótenyésztésünket katasztrófális helyzetbe hozta, a végrehajló közegek tekintet nélkül arra, hogy valamely birtokon magán ménesek vannak-e vagy sem, a legkönyörtelenebbül jártak el a kisajátítási határozatokban, ennek következménye, hogy számos hírneves magán ménes már a múlt év folyamán kénytelen volt állományát eladogatni, mások pedig a ménesek, tulnyomó része redukált létszámmal megtudta még tartani, dacára a tariással járó nagy költségek és a lehező legrosszabb értékesítési viszonyoknak. Ez a ráfizetéssel való tartás még a tél folyamán is megmaradt, dacára a tulságos magas takarmányáraknak, mert a gazdaközönség még mindig reményt helyezett abba, hogy a kormány a ménesek kérdésébe, illetőleg általánosságba a mintagazdaság kérdésébe intézkedni fog.

A szakosztály fenni veszedelemre több ízben fölhipta a múlt év folyamán a kormánykörök figyelmét, kiktől azonban mindeddig csak halasztó választ kaptunk, a kormányigéretnek szerint az 1924. év első hónapjaiban vannak kiállításba helyezve e téren megfelelő intézkedések.

Növénytermelési és Értékesítő Szakosztály.

A szakosztály az év elején megkísérelte a győgnövénytermelés szervezését. A terv az értékesítési nehézségek, főként a bizonytalan pénzügyi viszonyok miatt a tavaly nem volt megvalósítható. Talán a közállapotok és a valuta fokozott szilárdulása után több reménnyel vehetjük ismét elő a kérdést.

Az év második felében, tekintettel a gazdaközönség érdeklődésére, egy motoreke verseny rendezését készítette elő a szakosztály.

A Dicsőszentmártoni Nitrogén Ipar R. T. áldozatkész támogatása és a vármegyei gazdasági egyesületek és földműves szövetségek közreműködése mellett a szakosztály a lefolyt évben is végzett mézsnitrogén műtrágyázási kísérleteket.

A Heremagtisztító Osztály.

Az E. G. E. heremagtisztító osztálya 1922 január 1-től az egyesület Növénytermelési és Értékesítési Szakosztályának kezdeményezésére ismét megkezdte működését.

A heremagtisztító osztály a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. T. Aruraktárában van elhelyezve, közvetlenül a kolozsvári vasúti állomás mellett. Azt az Aruraktár kezeli. A tisztítás feltételeit és költségeit az alábbi általános határozmányok és árjegyzék szabályozzák.

Általános határozmányok:

1. A tisztításra szánt mag a „Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Áruháza, mint az Erdélyi Gazdasági egyesület heremagtisztító osztálya Cluj—Kolozsvár” címre adandó vasútra. Feladónak a tulajdonosnak kell szerepelnie.

2. A tisztítás a mag beküldésének sorrendje szerint történik.

3. Amennyiben a mag vasúton küldetik be, a fuvarozásért a vasúti állomásról az Áruháza a szokásos (kamionázs) fuvardíj fizetendő.

4. A fél köteles a tisztítandó magot saját zsákjaiban beküldeni, melyet tisztítás után az áruháztól visszakap.

5. A nem ölmözhető aprószemű magot és hulladékokat a raktár a félnek visszaszolgáltatja az arankás polyvát nem.

6. Az Áruháza a beküldött tisztítatlan, nyers magból ellenőrzés végett 1 kg. mintát vesz és lepecsételi az E. G. E. megbízottjával egyetemben. A minta az idény végéig megőriztetik.

7. Az E. G. E. tagjai a tisztítás tartalma alatt és azon túl — a számla keltétől 15 napig — a magvakért külön közraktári díjat nem fizetnek.

8. Amennyiben a beküldő a beküldött magot a magvizsgáló állomással megvizsgáltatni és ólmözöztetni kívánja, úgy ennek külön költségeit viselni tartozik.

9. A tisztítási költségek a mag elszállítása előtt kifizetendők.

10. Az E. G. E. tagjai részére, az alábbi költség kimutatás szerint, egy kg. nyersmag tisztítási díja 90 bani. Az első megkezdett 100 kg. mag 100 kg.-nak számít, azonfelül az elszámolás kg.-ként történik.

100 kg. heremag beraktározása mérlegeléssel — — — — — 4.— L

100 kg. heremag tűz és betörés elleni biztosítása á 2800.— L. értékben egy óra — — — — — 9.80 "

100 kg. heremag kitarolása, mérlegelésével stb. kezelése — — — — — 3.20 "

100 kg. heremag fekbére 4 hétre — — — — — 3.— "

100 kg. heremag leeresztése 14 es előrostán, fujtatón és kétszer az arankatisztító rostán — — — — — 70.— "

Osszesen: 90.— L

A heremagtisztító osztály rostáit az elmúlt évben kevés gazda vette igénybe, amennyiben mindössze 3416 kg. mag tisztított a tisztítási idény alatt. Remélhetőleg a mezőgazdasági viszonyok óhajtott konszolidációjával párhuzamosan egyre többen fogják a gazdák köréből igénybe venni a tisztító gépeket.

Szőlészeti, Borászati és Gyümölcsészeti Szakosztály.

A szakosztály a lefolyt évben tanulmányozás tárgyává tette az új bortörvény tervezetét. A földművelésügyi miniszterium felhívása alapján e kérdésben foglalt álláspontját feliratilag közölte a kormánnyal. Ugyancsak a földművelésügyi miniszterium megkeresése alapján javaslatot tett a borvizsgáló szakértő bizottság tagjainak kinevezése tárgyában. Véleményt és tanácsokat adott a szakosztály szőlészeti, gyümölcsészeti, növényvédelmi stb. szakkérdésekben a hozzáforduló gazdaközönségnek.

A szakosztály a gyümölcsfacsemeték és szőlőoltványok közvetítése tárgyában a nagyenyedi Ambrosi, Fischer és Társa céggel korábban kötött megállapodását az 1923. évben is fenntartotta és a cég termelvényeit a tagoknak ajánlotta.

A Cukorrépatermelői Szakosztály.

A Cukorrépatermelői Szakosztály, mint a Termelők Szövetsége a lefolyt évben is fenntartotta a barcasági szász termelők szövetségével a szolidaritás viszonyt az egységes érdekvé-

delem tárgyában. illetékes fórumok előtt interveniált a cukorrépa nyílt pályán való rakodásának engedélyezése tárgyában, amely intervenció cs. k részben vezetett eredményre, amennyiben a C. F. R. igazgató-ága csakik a mellékvonalakon engedélyezte a nyílt pályán való rakodást, a Nagyvárad—Bukaresti utvonalon nem. A vis major következtében földben maradt cukorrépa szeszgyártási célokra való felhasználásának engedélyezését a szakosztály kieszközölte tagjai számára. A szakosztály a cukorrépatermelés érdekében az 1923. évben erőteljes propagandát indított, amelynek eredményeként a cukorrépával bevetett terület több mint 100%-kal emelkedett. A vetésterület és a termelés színvonalának emelése érdekében a szakosztály a cukorgyárak és a földművelésügyi részort adományából magyar és román nyelvű a cékorrépatermelésről szóló füzeteket osztott ki és a szak- és napisajtó útján buzdította a termelőket és oktatta a cukorrépatermelésre. Tagjait szaktanácsokkal ellátta és panaszait orvoslása érdekében az illetékes helyeken eljárt. Az 1923. év termelés sikerének idejében és megfelelő áron való beszállíthatásának érdekében szükségesnek vélt lépéseket megtette.

Január hó 4-én Marosvásárhelyen, 16-án Beszterczen, szeptember 21-én Kolozsvárt, 27-én Marosvásárhelyen tartott termelői értekezleteket, amelyeken az ipari és kereskedelmi, valamint a földművelésügyi miniszteriumok és a marosvásárhelyi Cukorgyár is képviselték magukat. A kormány a szakosztálynak a cukorrépa termelés terén a köz javára kifejtett eredményes munkájáért külön köszönő iratot küldött. Az 1923. év őszén a szakosztály a répa munkás szerződéseket is revisio alá vette a termelők tájékoztatására három szerződés típusú készített. A szakosztály a jövőben is kellő gondot fog fordítani a termelés fejlesztésére és a tagok érdekeinek védelmére.

A Hann és Társa Műszaki és Keresk. R. T.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az egyesületünk géposztálya gyanánt működő Hann és Társa műszaki és kereskedelmi részvénytársaságot a gazdaközönség a lefolyt évben is a legmelegebb támogatásban részesítette. A géposztály 1923. évben erőteljes lendülettel fejlődött. További fejlődésének legjobb biztosítéka a gazdaközönség szükségleteinek jó minőségben, szolid árak mellett való ellátása szolid üzleti éveinek tudható be az eddig elért szép eredmények, amelyek méltóvá teszik a céget, a gazdaközönség további fokozott mértékű támogatására.

Az 1922. évtől a cég vetőmag értékesítést is felvette programjába és azóta állandóan el látta a gazdaközönség vetemény és takarmánymag szükségletét is első rendű minőségben.

A cég üzlethelyisége Kolozsvárt, Deák Ferenc utca 11. szám alatt van. Raktárhelyiségei: Deák Ferenc utca 10., Heltai-utca 3. és Attila-utca 10. szám alatt vannak. A géposztályban kaphatók vagy annak útján beszerezhetőek az összes mezőgazdasági, méhészeti, kertészeti, erdészeti, pincze-lej stb. gazdasági gépek, eszközök, anyagok, malom berendezések, műszaki cikkek, gépszijak stb.

A gép és vetőmagosztály mint önálló részvénytársaság működik. Ügyvezető igazgatója Hann Frigyes.

Irodalmi és könyvkiadó vállalati szakosztály.

Hosszas szünetelés után a szakosztály végre folytathatta programszerű munkáját a füzetek kiadása terén. A lefolyt évben kiadta dr. Szentkirályi Ákos ny. gazdasági akadémiai igazgató: „Erdély juhái. A múlt, jelen és jövő” címen írott mintegy 10 nyomtatott évre terjedő munkáját. E füzet a szakosztály kiadásában immár a 60. ik. A folyó évre egy a gyógy növény termelés körébe vágó füzet kiadását vette tervbe a szakosztály, most jelenleg sajtó alatt van.

Revisio alá vette a szakosztály a füzetek árjegyzékét egy néhány füzetnek mérsékelten felemelte az árát, felvétette az új füzet leltárt, amely szerint a füzet készlet 8940 darabból áll, 61.545 L. értékben.

Foglalkozott a szakosztály a magyar nyelvű mezőgazdasági szakoktatás ügyének megoldásával és ennek kapcsán egy szakoktatási tanács szervezését vette tervbe, mely hívva lesz egyrészt e kérdésben javaslatokat készíteni, másrészt az eléje terjesztendő kérdésekben véleményt mondani.

Az E. G. E. Irodalmi és könyvkiadó vállalati szakosztályának kiadásában eddig megjelent füzetek jegyzéke és árai:

1. Réti János. A trágyáról, a trágyázásról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók — — — 5.—
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása — — — 5.—
3. Virág Elek. A gazda mint sertéshizlaló — — — 5.—
4. Tormay Béla. A borjú fölneveléséről — — — 5.—
- *5. Herényi Gotthárd Sándor. A takarmányrépa. — — — 5.—
6. Hauer Géza. A fejőstehénről — — — 5.—
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről — — — 5.—
8. Jakab László. Útmutató az állati ragadós betegségek elleni védekezésben — — — 10.—
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda — — — 10.—
10. Ruisz Gyula. A kukorica műveléséről — — — 5.—
- *11. Dr. Páter Béla. A házi állatok fontosabb elősköddői. — — — — — 5.—
- *12. Ritter Gusztáv. A házi kert. — — — — — 5.—
- *13. Gáspár József. Baromfitenyésztés. — — — 5.—
- *14. Cserhádi Sándor. A csalamádé termesztése, bevermelése és etetése. — — — — — 5.—
15. Czajlik István. Csikónevelés — — — — — 5.—
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermelésről — — — 10.—
17. Ásványi Lajos. A vörös lóhere termesztéséről — — — 8.—
- *18. Ritter Gusztáv. Gyümölcsértékesítés. — — — 5.—
19. Herényi Gotthárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése különös tekintettel a zombolyal kazalra — — — — — 5.—
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről — — — — — 5.—
- 21-22. Kovácsy Béla. Házi állataink takarmányozása — — — 5.—
23. Grassell Miklós. A len- és kendertermelésről és áztatásról — — — — — 5.—
- *24. Huillier István. Konyhakerti magvak termelése. — — — 5.—
- *25. Réti János. A komlótermelésről. — — — 5.—
26. Gáspár József. A méhtenyésztésről. — — — 5.—
- *27. Dr. Páter Béla. A gabonafélék, a burgonya és a szőlő legfontosabb gombabetegségei. — — — 5.—
28. Nemes István. Talajjavítás lecsapolással — — — 5.—
- *29. Réti János. A legjobb takarmányfüzekről. — — — 5.—
30. Nemes István. Az öntözés — — — — — 5.—
- *31. Jakab László. Hasznos tudnivalók az állati szülészeti köréből. — — — — — 5.—
32. Szócs Mihály. Jégkár ellen való biztosítás és a károk becslése — — — — — 5.—
- *33. K. Vörös Sándor. Gazda számvitele. — — — 5.—
- *34. Dr. Páter Béla. A haltenyésztésről. — — — 5.—
- *35. Dr. Páter Béla. A vetőmag eltartásáról és a magtárban kárt tevő állatokról. — — — 5.—
36. Jakab László. Utmutató házi állataink egészségének gondozására — — — — — 10.—
- *37. Dr. Rodiczky Jenő. Magyar olajnövények. — — — 5.—
38. Cserhádi Sándor. A gyomok kártékonyasága és az ellenük való védekezés — — — 5.—

- *39. Papp Gergely. A szocializmusról. — — — 5.—
 *40. Helgel Lipót. Az állami egyenes adók és a községi adópótlékokról. — — — — — 5.—
 *41. Helgel Lipót. A fogyasztási adókról, jövedékek és illetékekről. — — — — — 5.—
 *42. Rázso Imre. A legfontosabb szálak takarmánynövények termesztése. — — — — — 5.—
 43. Ikafalvi. Szőlőművelésről — — — — — 5.—
 *44. Ross Nándor. A tenyészkanckákról, különös tekintettel a meddőség okaira és azok elhárítására. — — — — — 5.—
 45. Hadviger Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára — — — — — 10.—
 46. L'Huillier István. A káposzta-félék termesztése a szántóföldön — — — — — 5.—
 47. Dr. Baintner Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmezősége, berendezése, üzeme, gyümölcspálinka-főzés — — — — — 5.—
 *48. Dr. Varga Kálmán. Cukorrépatermesztés. — — — — — 5.—
 49. Dr. Csérei Lajos. Magyar komló termesztés — — — — — 5.—
 50. Cserháti Sándor. A gabonafélék termesztése. — — — — — 5.—
 51. Dr. Péter Béla. A gyógynövények termesztése. — — — — — 5.—
 52. Dr. Barna Balázs. A kenyéradó növények fontosabb ellenségei és betegségei — — — — — 10.—
 53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcspálinka ellenségei és betegségei. — — — — — 10.—
 54. Dr. Péter Béla. Rövid utmutatás a vadontermő gyógynövények gyűjtésére — — — — — 10.—
 55. Jászberényi András és Szász Ferenc. Tejgazdaság, tejtermelés, tejkezelés. 20 képpel — — — — — 10.—
 56. Dr. Csérei Lajos. Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban. Képekkel. — — — — — 10.—
 57. Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajtőkészítés. 16 képpel — — — — — 15.—
 58. Jászberényi András. Tejgazdaság, vajkészítés. 17 képpel — — — — — 15.—
 59. Csérei Gyula. Az utak és terek fásítása. 14 képpel — — — — — 5.—
 60. Dr. Szentkirályi Ákos. Erdély juhát. Erdély juhtenyésztése. A múlt. — A jelen. — A jövő. 40.—

Megrendelés és a pénz az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala, Kolozsvár, Attila-u. 10. sz. cím alá küldendő. Utánvétellel nem küld füzeteiket az egyesület. — 5 példányon felüli megrendelés esetén 25% engedmény. — Minden egyes füzet után 1 Lei postaköltségre küldendő. — A csillaggal jelölt füzetek elfogytak, már nincsenek raktáron.

Az „Erdélyi Gazda“.

Az Erdélyi gazda az 1923 évben 54 évfolyamába lépett, Hetenként 6—14 oldal terjedelemben jelent meg. Önálló eredeti cikkeket közölt az állattenyésztés, állategészségügy, gyógyászat, értékesítés, takarmányozás, növénytermelés, műtrágyázás, kertészet, szőlőművelés, borbizdaság földbirtokpolitika, gazdatársadalmi, szövetkezeti élet stb. köréből. A törvények, — rendeletek, kül és belföldi események stb. felől állandóan tájékoztatta a gazdaközöniséget.

E helyen elismeréssel és köszönettel kell megemlékeznünk az „Erdélyi Gazda“ önzetlen munkatársairól, akik értékes közleményeikkel, tudósításaikkal stb. voltak szívesek részt venni az egyesület közérdekű munkásságában. Névszerint: Antonya Mihály, dr. Bánffy Ferenc földbirtokos, Beke László burgonya termelési szaktanár, dr. Bitera Miklós, dr. gr. Bethlen György e. alelnök földbirtokos, Gr. Bethlen Bálint földbirtokos, Braummüller Emil, Becker Ferencz, Brunner Béla jószágigazgató, Bodoli Mihály, Brázovay Dezső birtokos, dr. Csérei Lajos komlótermelési szaktanár, Csanálosi József, dr. Drexler Béla, Dániel Elemér földbirtokos, dr. Eöry István földbirtokos, Farkas Árpád gkd. ak. tanár, dr. Fozsóló Béla földbirtokos, Fodor Zsigmond, Ferencz Kálmán, Friedmann Mór, Gál Elek nyug. szőlő és borfelügyelő, Ifj. Gerő Ferencz, Gidófalvy István földbirtokos, Hajdu Ödön állatorvos, Hann Ferdinánd mérnök, gr.

Haller István földbirtokos, Hlatky Miklós, Hatfaludy Ferencz. Halmágyi Lajos, Jászberényi András gazd. akadémiai tanár, Ifj. br. Jósika Gábor földbirtokos, Jeszenszky Ferencz intéző, Jeddí Tamás, Jóska Gyula, Klein Albert okl. gazda, Konopi Kálmán földbirtokos, S. Kovács István, Kánitz László, Kutas Antal, Kern József földbirtokos, Kubick Ferencz, Kovács Béla, Körössy Albert, Kiss Károly, Kovrik Sándor, Kovács Miklós. Lörinczy Árpád ref. lelkész, Laurentzi András intéző, Lehniczky Béla, Lengyel Gusztáv, Lévy Sándor, Mikó László földbirtokos, Id. Márton Sándor nyug. erd. főtanácsos, Molitorisz Ákos tisztartó, Miskolczi Kálmán, Mészáros István földbirtokos, Mágory Lajos birtokos, Müller Antal, Morvay Loránd, Neumann László okl. gazd., dr. Nagy Endre gazd. egyt. titkár, P. Nagy Sándor, kertészeti intéző, Nagy József, dr. Nyárády György Magyaróvár, dr. Péter Béla cím. akadémiai igazgató, Pietsch Lajos földbirtokos, Palló Imre földbirtokos, Gy. Rosenberger Sándor jószágigazgató, Raphael Oszkár kir. állatorvos, Réthy László okl. gazda, Róth Márton gazd. egyt. titkár, Schöppner Sámuel szőlő birtokos, dr. Sipos Aladár földbirtokos, Salamon Sámuel, Sándor Béla földbirtokos, Simon Ferencz, Szopos András okl. gazda, Szász Ferencz bérlő, okl. gazda ifj. dr. Szász Ferencz földbirtokos, dr. Szentkirályi Ákos nyug. gazd. akadémiai igazgató, Szabó György földmiv. isk. igazgató, Szabó Dávid intéző, Szász József Sándor, gr. Teleki Arthur földbirtokos, gr. Toldalagi László földbirtokos, Tóth István intéző, Tanka Béla földbirtokos, Temesváry Gerő földbirtokos, Ulrich Albert okl. gazda, dr. Visky László ügyvéd, Vitályos György igazgató, Voith Manó intéző, Zestrán Péter, Zakariás Jenő.

Az Erdélyi Gazdát az E. G. E. tagjai tagsági illetmény gyanánt kapták. Megkapták a tagokon, számos előfizetőn és a lap tudósítói karán kívül az összes „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, a társ és rokon egyesületek, számos gazdakör, hitel, tej stb. szövetkezet, olvasóköri, kaszinó, stb. Erdély gazdatársadalmának már nélkülözhetetlen szellemi kapcsolata vált, az Erdélyi Gazda azon 54 éven át, amely alatt a gazdák szószólója volt.

A „Hangya“.

A „Hangya“ című hetilap az „Erdélyi Gazda“ melléklete gyanánt jelent meg 2—6 oldal terjedelemben, dr. Szent-Iványi Árpád nak a „Hangya“ központ tisztviselőjének, a szövetkezeti élet lelkes és tántorithatatlan hívének kiváló szerkesztésében. A „Hangya“ egész éven át állandóan és behatóan foglalkozott a kül- és belföldi szövetkezeti élet fontosabb eseményeivel és tájékoztatta olvasóit a szövetkezeteket érdeklő törvények, rendeletek stb. felől. Tartalmas cikkeiben jelölte meg a szövetkezeti élet fejlődésének irányait. A Hangyát, mint az Erdélyi Gazda mellékletét a gazdaközöniség meleg érdeklődéssel és szeretettel olvasta egész éven át.

A „Méhészeti közlöny“.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület szerény anyagi viszonyai miatt, az egyesület hivatalos lapját a „Méhészeti Közönyt“ az „Erdélyi Gazda“ melléklete gyanánt adta ki havonta egyszer Török Bálint-nak mint az E. M. E. főtitkárnak szerkesztésében. A „Méhészeti Közönyt“ főmunkatársai voltak: dr. László Márton, dr. Boga Lajos és Balázs Péter.

„Közgazdasági Sajtótudósító“.

A lefolyt évben is kiadta az egyesület a Közgazdasági Sajtótudósítót mint kéziratot, A tudósító az E. G. E. kiadásában a negyedik, títkár szerkesztésében a tizedik évfolyamába lépett. E tudósító révén a napi sajtó útján állandóan tájékoztatta egyesületünk a gazdaközöniséget a közérdekű mezőgazdasági vonatkozású események, intézkedések felől.

Az országos vásárok jegyzéke.

Az új imperium óta az országos vásárok megtartásának idejében lényegesen változások történtek. A gazdaközöniség tájékoztatása céljából az egyesület összeállította a vásárok hiteles jegyzékét és azt az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára az 1923 évben is közre adta.

A gazdatisztek földigénylése.

A földreform 99. §-a alapján az okleveles és a gyakorlati gazdák, gazdatisztek, bérlők 50 kat. hold földre tarthatnak igényt. Ezen igényük érvényesítésében az egyesület támogatta az érdekelteket, amennyiben úgy a földigénylés iránti kérések szerkesztésében, mint azok beadásában és elintézésének szorgalmazásában segítségükre volt és lesz a jövőben is.

Állasközvetítések.

A földreform kapcsán számos nagycsaládu gazdatiszt, ispán stb. gazdasági alkalmazott maradt állás nélkül. Az egyesület az állástkeresők és betöltendő állások nyilvántartásával segítségére volt a birtokosoknak, valamint a gazdasági alkalmazottaknak az állások közvetítése révén.

Képviseltetések.

Képviseltette magát egyesületünk: a Gazdák Biztosító Intézet R.-T. igazgatóságában: Szász István alelnök, felügyelőbizottságában: Török Bálint titkár által, a Gazdasági és Hitel-szövetkezetek Szövetségének igazgatóságában: br. Jósika Gábor elnök, dr. gr. Bethlen György alelnök, felügyelőbizottságában: Török Bálint titkár útján, a „Hangya“-központ közgyűlésén titkár által, a Hann és Társa műszaki és kereskedelmi R.-T. igazgatóságában: dr. gr. Bethlen György, Szász István alelnökök és Török Bálint titkár, a felügyelőbizottságában Pusztay Kálmán által. Képviseltette magát ezenkívül az egyesület a Kolozsvári Kereskedelmi és Ipar-kamara lakásépítő szabályrendelet-tervezetet bíráló bizottságában, a „Fauna“ Baromfitenyésztő Egyesület kolozsvári kiállításán, az Aradmegyei Gazdasági Egylet tenyészállat-díjazásán, az Erdélyi Szász Gazdasági Egylet feketehalmi kiállításán, a Sváb Gazdasági Egylet temesvári gazdakongresszusán, a gazdatisztek marosvásárhelyi birtokpolitikai értekezletén, a kolozsvári maximális-ár megállapító bizottságában, a kolozsmegyei tenyészállatdíjazások bíráló bizottságában stb. az elnökség, titkár és az egyesület tagjai útján.

Vélemények, szaktanácsok stb.

Véleményt és szaktanácsokat adott az egyesület hatóságoknak, társ- és rokonegyesületeknek, intézményeknek és magánosoknak választmányi, elnöki és titkári uton növénytermelési, állattenyésztési, üzemi, cukorrépatermelési, értékesítési, takarmányozási, kertészeti, szőlészeti, borászati, műtrágyázási, birtokpolitikai, szövetkezeti, vámügyi stb. kérdésekben.

Bizonyítványokat állított ki a tagok kérésére különböző ügyekben. Számos esetben járt el az egyesület a tagok magánügyeiben is az illetékes hatóságoknál, államtitkárságoknál, mezőgazdasági intézmények, vegyiskisérleti, magvizsgáló állomásoknál stb.

A társ- és rokonegyesületekkel és intézményekkel fennálló viszonyunk.

Állandó összeköttetést tart fenn egyesületünk a kapcsolt területek összes társ- és rokonegyesületeivel, intézményeivel, a Gazdasági Szindikátusok Szövetségével, a vármegyei gazdasági egyesületekkel, földműves szövetségekkel, az Erdélyrészi Méhész Egyesülettel, a Munkaadók Szövetségével, a Gyáriparosok Szövetségével, a méhész és gazdakörökkel, hitel, fogyasztási, értékesítő stb. szövetkezetekkel. Igyekezett azokat támogatni és velük egyetértőleg a köz javára harmónikusan működni.

Az egyesület belélete.

Az egyesület beléletét illetőleg van szerencsénk jelenteni, miszerint az 1923. évben az egyesület tartott egy rendes közgyűlést és négy igazgatóválasztmányi ülést. A közgyűlést március 25-én, az igazgatóválasztmányi üléseket február 21-én, március 25-én, szeptember 15-én és december 14-én. Üléseket tartottak ezenkívül: a Cukorrépatermelői Szakosztály január 4-én, január 7-én, szeptember 21-én, szeptember 27-én és december 20-án, a Növénytermelési és Értékesítő Szakosztály január 20-án, a Szőlészeti, Borászati és Gyümölcsészeti Szakosztály március 20-án, a Könyvkiadóvállalati és Irodalmi Szakosztály szeptember 14-én és december 14-én.

Az igazgatóválasztmány 87 ügyben hozott határozatot, a titkári hivatal 1925 ügydarabot iktatott és látott el, a pénztári hivatal ügyforgalma közel 1500 tétel volt. A titkári hivatal 1648 postakönyvi tételben mintegy 15.000 levelet postázott.

Az egyesület anyagi ügyei.

Egyesületünk anyagi viszonyairól a zárszámadások nyújtanak részletes tájékoztatást. Az egyesület jövedelmét képezték a lefolyt évben az alap- és forgótőke-kamatokon kívül a géposztálytól, közvetítésekben, az „Erdélyi Gazda” előfizetési és hirdetési díjaiból, a Gazdák Biztosító Intézete R. T. képviseléstől stb. befolyt összegek.

A számvizsgáló-bizottság jelentése.

Mélyen tisztelt Igazgató választmány!

Alóltrottak, az Erdélyi Gazdasági Egyesület 1923. évi zárszámadásainak megvizsgálására kiküldetvén, ezen tisztünkben eljárunk, a számadásokat f. évi március hó 6-án megvizsgáltuk. Van szerencsénk erről jelentésünket a következőkben megtenni:

A pénztári napló bevételi és kiadási tételeit a szabályszerűen kiállított utalványok, nyugták, számlák, ellen nyugták s egyéb okmányokkal összehasonlítottuk és azokat helyeseknek

találtuk, megvizsgáltuk a főkönyv- segéd- és számlakönyvek rovatait és tételeit és itt is mindent a legnagyobb rendben találtunk.

Javasoljuk, hogy a választmányának és a Pénztárnok urnak a felmentvény megadassék. Kolozsvár, 1924 március 6.

Br. Mannsberg Sándor s. k.
számvizsgáló-biz. elnök.

Pusztay Kálmán s. k.
Berényi György s. k.
számvizsgáló-biz. tagok.

Jelentésünk kapcsán nem mulaszthatjuk el a gazdatársadalom rokonintézményeinek múlt évi működéséről is egy pár szóban megemlékezni.

A „Hangya” Szövetkezetek Központja, mint Termelő, Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet.

A „Hangya” Szövetkezetek Központja, mint Termelő, Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet, a szövetkezeti eszmének a nép körében való terjesztése és a vidéki szövetkezetek alaptökéjének emelése érdekében. A központ az áruellátáson kívül a kötelékébe tartozó szövetkezetek ügymenete felett állandó felügyeletet és ellenőrzést gyakorolt. Tanácsokat adott, indokolt esetekben segélyeket nyújtott a hozzáfutó szövetkezeteknek.

A lefolyt évben a központ forgalma az előző évvel szemben 30 százalékos emelkedést mutatott, vagyis meghaladta a 80 millió lejt. A nagyenyedi központi raktáron kívül tranzit raktárakat tartott fenn: Aradon, Sepsiszentgyörgyön, Marosvásárhelyen, Nagyváradon, Szatmáron, Székelyudvarhelyen, Tordán és Szilágysomlyón, összesen 8 városban. A „Hangya” vezérigazgatója: Róhay László. A központ székhelye: Nagyenyed.

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége.

A Gazdasági Hitelszövetkezetek Szövetsége kötelékébe megalakulása óta 403 vidéki szövetkezet jelentkezett belépésre. A Szövetség főcélját képezte a szövetkezetek régi központjával, az Országos Központi Hitelszövetkezettel szemben fennálló követelések elszámolása. A volt központtal folytatott tárgyalások elfogadható eredménnyel is végződtek, amennyiben a létrejött megállapodások szerint az O. K. H. az 1918 október 31-e előtti köteléki szövetkezetek követeléseit négy félévi részletben 1:2 arányban fogja kifizetni. A törlesztés-, lombard- és hadikölcsönök elszámolásának lebonyolítása az 1924. év munkaprogramjába tartozik. A Szövetség ellenőrei utján felülvizsgáltatta a tag-szövetkezetek zárszámadásait, tájékoztatta a szövetkezeteket az új viszonyok között szükséges intézkedések felől.

A kezdet nehézségeivel és a kezezőtlen pénzügyi helyzettel eredményesen küzdött meg a Szövetség. Az elért eredmények fokozhatása érdekében a Szövetség a folyó évben első sorban a szövetkezetek alaptőke emelésére fog szívet helyezni. A szövetség igazgatója: Valkó

Gyula, aki a Szövetség munkájának beindítása terén jelentékeny érdemeket szerzett, évközben repatriált. Utóda: Fodor Emil, igazgató, aki eddig a temesvári kerület ügyeinek vezetésével volt megbízva. Működése elé a legszebb reményekkel nézünk.

A Gazdák Általános Biztosító Intézete R. T.

A G. Á. B. I. R. T. kizárólag a gazdák alapítása. Az intézet vezérképviseleteket tart fenn Arad, Temesvár, Brassó, Nagyvárad, Marosvásárhely, Déva, Nagyenyed, Bukarest és Cernauti székhelyekkel. Az intézet működését a régi altruisztikus szellemben kartellen kívül folytatja tovább a gazdaközönség érdekeinek védelmére.

Az erdélyi, illetőleg Kolozsvár rajonjához tartozó ügyek intenzívebb művelésére az intézet a kolozsvári vezérképviseletét aligazgatóságként szervezte át s ennek vezetésével Pásztor Ferenc igazgatót bizta meg.

Az intézet a gazdatársadalom minden rétegének a legmelegebb támogatását érdemli ki, annál is inkább, mert a G. Á. B. I. R. T.-nél való biztosítással magunkat támogatjuk, erősítjük.

Egyesületünknek állandó gondját képezte az állatbiztosítás ügyének kedvező megoldása, ezért még korábban megkeresést intézett a G. Á. B. I. R. T.-hoz az állatbiztosítási üzletág bevezetése ügyében a kezdeményező lépéseket és a gazdaközönség megértő támogatásával hatalmas eredményt ért el.

Az állatbiztosítás a következőkre terjed ki: I. a) az állat természetes elhullása; b) gyógyíthatatlan és közveletlenül életveszélyes megbetegedés, vagy ily természetű sérülés folytán szükségessé vált levágás; c) ellés vagy az avval járó belegségek következtében beállott természetes elhullás vagy ez ezen okból szükségessé vált levágás; d) csikók, borjúk természetes elhullása, vagy a b) és c) alatt felsorolt okok miatt szükségessé vált levágás; e) kora szülés, elvetélés. II. Különleges biztosítások: a) herelési biztosítás; b) szállítási biztosítás; c) kiállítás biztosítás.

A G. Á. B. I. R. T. igazgatóságában és felügyelőbizottságában az E. G. E. is képviselve van. Az intézet a legszebb reményekre jogosító kifizetésekkel folytatja működését és a gazdaközönség támogatásán múlik, hogy a régi anyaintézetéhez hasonló arányokban fejlődhessen a köz javára.

Az intézet egyébként a „The Mercantile Insurance Comp. Ltd. London” előkelő angol biztosító társasággal érdeklődésségre lépett, amely körülmény hathatósan emelni fogja az intézet gyors fejlődését. Az intézet vezérigazgatója: Samarjai Leólkés Béla.

Minden E. G. E. tag szerezzen egy új tagot az E. G. E.-nek.

„Gazdák”

**Biztosító Intézet
Részv.-Társaság**

Székhelye: Arad. Vezérképviseletek: Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-sz. m. áronban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán. Elfogad tűz, jég, élet, állat, betörés, lopás, baleset, szavatossági, kifizetési stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást nyújtanak a vezérképviseletek és egyesületünk titkári hivatala.

Bevétel **Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1923. évi pénztárforgalmi kimutatása.** Kiadás

Tétel	Lei	b.	Lei	b.	Tétel	Lei	b.	Lei	b.
a) Tagdíj számlán:					a) Ingtalan számlán:				
1 r. tagdíj és alap. tagdíj kamat --- --- ---	40225	—			1 adók, fenntartás --- ---			28036	90
2 alapító tagdíj --- --- ---	73575	08	113800	08	b) E. G. E. alkalmazottai:				
b) Ingtalan számlán:			11528	72	2 fizetések --- --- ---	87761	17		
c) Irodák számlán:			297	—	3 tiszteletdíjak --- --- ---	3400	—	91161	17
d) „Erdélyi Gazda“ és mellékl. számlán:					c) Irodák számlán:				
3 Előfizetés --- --- ---	121930	27			4 fűtés --- --- ---	15250	—		
4 Hirdetés --- --- ---	52778	51			5 világítás --- --- ---	1095	18		
5 „Méhészeti Közl.“ előállításaért --- --- ---	5000	—	179708	78	6 irod. szüks., posta, telef.	28911	10	45256	28
e) Rendkívüliek számlán:			9301	40	d) Erdélyi G. és mellékl.:				
f) Vegyesek számlán:			232	50	7 írói tiszteletdíj --- --- ---	1949	51		
g) Szakosztályok számlán:					8 nyomás, papír, szétküld.	207912	79	209862	30
6 birtokpolitikai --- --- ---	8660	72			e) Rendkívüliek számlán:			13950	89
7 könyvkiadó vállalat ---	10782	07			f) Vegyesek számlán:			2283	—
8 lóteny. szakoszt. alap ---	22750	80			g) Szakosztályok sz.				
9 lóteny. szakoszt. ügyvitel	4249	—	46442	59	9 birtokpolitikai --- --- ---	4000	—		
h) Géposztály számlán:			243913	66	10 könyvkiadó vállalat ---	19778	—		
i) Fszia és betét utáni kamat stb.:			1074	98	11 lóteny. szakoszt. alap ---	18501	80		
j) „Gazdák Biztosító Int.“ számlán:			1500	—	12 lóteny. szakoszt. ügyvitel	4249	—	46528	80
k) Állatkiáll. teny. sz. o. számlán:			22892	58	h) Géposztály számlán:			243913	66
					i) Leltár számlán:			12827	—
					j) Folyószámla, kamat, adó stb.			29547	73
			630692	29				723367	73

Török Bálint s. k.
titkár.

Br. Jósika Gábor s. k.
e. elnök.

Dr. Szentkirályi Ákos s. k.
átmenetileg a pénztárnokl teendők ellátására
felkért igazg. választm. tag.

Átvizsgáltuk és rendben levőnek találtuk.

Kolozsvár, 1923. március 6-án.

Pusztay Kálmán s. k.

Br. Mannsberg Sándor s. k.
a számadás vizsgálóbizottság tagjai.

Berényi György s. k.

BEVÉTEL **Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1924. évi költségelőirányzata.** KIADÁS

	L.	b.		L.	b.
Tagdíjak:			Fizetések --- --- ---	110000	—
Rendes tagdíj --- --- ---	50000	—	Ingtalan --- --- ---	10000	—
Alapítványi kamat --- --- ---	10000	—	Erdélyi Gazda előállítási költsége --- --- ---	210000	—
Ingtalan:			Vegyesek:		
Székház és kertiház lakbér --- --- ---	12000	—	Posta, telefon, papírok, írószerek, nyomtatványok ---	35000	—
Erdélyi Gazda:			Fűtés világítás, adók --- --- ---	20000	—
Előfizetők --- --- ---	152000	—	Kölcsön kamat és amortizáció --- --- ---	85000	—
Hirdetések --- --- ---	50000	—	Előre nem látott rendkívüli kiadásokra --- --- ---	57000	—
Méhészeti Közlöny --- --- ---	10000	—	Utazásokra, szakosztályok költségeire --- --- ---	30000	—
Szakosztályok és közvetítések:	263000	—			
Különjélek. rendkívüliek:					
Kamat, adományok stb --- --- ---	10000	—			
	557000	—		531000	—

Kolozsvár, 1924. március 26-án.

Dr. Szentkirályi Ákos s. k.,
ny. gazd. ak. lg.
a pénztár kezelésével megbízott lg. vál. tag.

Br. Jósika Gábor s. k.,
elnök.

Török Bálint s. k.,
titkár.

